

Minister Finansów

Informacja o realizacji ustawy o grach i zakładach wzajemnych w 2007 roku

www.mf.gov.pl

Warszawa 2008

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1. STAN PRAWNY	3
1.2. LIMITY LOKALIZACYJNE	4
1.3. STOPIEŃ WYKORZYSTANIA LIMITÓW W PODZIALE NA RODZAJE OŚRODKÓW GIER.....	5
1.4. POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE W SPRAWIE UDZIELANIA ZEZWOLEŃ NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH	5
1.4.1. INFORMACJA O UDZIELONYCH W 2007 ROKU ZEZWOLENIACH NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER LOSOWYCH, ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH I GIER NA AUTOMATACH	5
1.4.2. INFORMACJA O UDZIELONYCH W 2007 ROKU ZEZWOLENIACH NA PRZEPROWADZENIE LOTERII PROMOCYJNYCH, LOTERII FANTOWYCH, LOTERII AUDIOTEKSOwych ORAZ GRY BINGO FANTOWE	6
1.4.3. INFORMACJA O DECYZJACH ODMOWNYCH MINISTRA FINANSÓW W SPRAWIE UDZIELANIA ZEZWOLEŃ NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH W 2007 ROKU.....	6
1.4.4. INFORMACJA O DECYZJACH MINISTRA FINANSÓW COFAJĄCYCH ZEZWOLENIE NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH WYDANYCH W 2007 ROKU.....	7
1.4.5. INFORMACJA DOTYCZĄCA SPRAW TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDAMI ADMINISTRACYJNYMI.	7
1.4.6. INFORMACJA O UDZIELONYCH W 2007 ROKU PRZEZ DYREKTORÓW IZB SKARBOWYCH ZEZWOLENIACH NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER NA AUTOMATACH O NISKICH WYGRANYCH.....	7
2. ANALIZA EKONOMICZNA PODMIOTÓW RYNKU GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH.....	9
2.1. WIELKOŚĆ ORAZ STRUKTURA PRZYCHODÓW	10
2.2. WYGRANE W GRACH I ZAKŁADACH WZAJEMNYCH	19
2.3. SYTUACJA FINANSOWO – EKONOMICZNA PODMIOTÓW RYNKU GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH.....	20
2.3.1. SYTUACJA MAJĄTKOWA ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA MAJĄTKU PODMIOTÓW.....	21
2.3.2. KAPITAŁY WŁASNE PODMIOTÓW.....	25
2.3.3. RENTOWNOŚĆ SPRZEDAŻY GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH.....	27
3. PODATEK OD GIER, OPŁATY I DOPLĄTY W GRACH STANOWIĄCYCH MONOPOL PAŃSTWA	30
3.1. PODATEK OD GIER.....	30
3.2. WPŁYWY Z OPŁAT ZA ZEZWOLENIA, EGZAMINY I ŚWIADECTWA ZAWODOWE W 2007 ROKU.....	35
3.3. DOPLĄTY DO STAWEK, CEN LOSÓW I INNYCH DOWODÓW UDZIAŁU W GRACH	35
4. NADZÓR I KONTROLA DZIAŁALNOŚCI OKREŚLONEJ USTAWĄ.....	36
5. REJESTRACJA, EGZAMINY, ŚWIADECTWA ZAWODOWE	42
5.1. REJESTRACJA AUTOMATÓW I URZĄDZEŃ DO GIER.....	42
5.2. EGZAMINY I ŚWIADECTWA ZAWODOWE.....	43

1. Wstęp

1.1. Stan prawny

Urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych dozwolone jest wyłącznie na zasadach określonych w ustawie z 29 lipca 1992 roku *o grach i zakładach wzajemnych*¹, zwanej dalej „ustawą” oraz na podstawie przepisów wykonawczych do tej ustawy.

Ustawa zawiera enumeratywnie określony katalog gier i zakładów wzajemnych oraz ich definicje. Minister Finansów został ponadto uprawniony do rozstrzygania, czy gra lub zakład nie wymieniony w ustawowo określonym katalogu jest grą lub zakładem wzajemnym.

Ustawa określa formy organizacyjno-prawne podmiotów prowadzących gry i zakłady wzajemne, i tak:

- 1) prowadzenie działalności w zakresie gier liczbowych, loterii pieniężnych, wideoloterii i gry telebingo stanowi monopol Państwa, wykonywany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, który w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w tym celu tworzy jednoosobowe spółki Skarbu Państwa; ww. spółki, mimo stworzonych prawnych możliwości, nie rozpoczęły działalności we wszystkich segmentach rynku tj. w zakresie wideoloterii i gry telebingo; w roku 2007, tak jak w latach poprzednich, prowadzone były wyłącznie loterie pieniężne i gry liczbowe;
- 2) działalność w zakresie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości, gry bingo pieniężne, zakładów wzajemnych, gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych może być prowadzona wyłącznie w formie spółki akcyjnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; akcjonariuszami (udziałowcami) spółek prowadzących ww. działalność mogą być osoby prawne, spółki niemające osobowości prawnej, których siedziba znajduje się na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego; ponadto akcje (udziały) w wyżej wymienionych spółkach może nabywać lub obejmować osoba fizyczna będąca obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- 3) loterie fantowe, gry bingo fantowe, loterie promocyjne i loterie audiotekstowe mogą być urządzone przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej na podstawie udzielonego zezwolenia; stosownie do przepisów ustawy dochód z loterii fantowej i gry bingo fantowe przeznaczony jest w całości na realizację określonych w zezwoleniu i regulaminie gry celów społecznie użytecznych, w szczególności dobroczynnych.

Zgodnie z ustawą:

- 1) gry cylindryczne, gry w karty, gry w kości, gry na automatach oraz gry bingo pieniężne mogą być urządzone wyłącznie w ośrodkach gier, w tym:
  - gry cylindryczne, gry w karty i gry w kości – w kasynie gry,
  - gry na automatach – w kasynie gry lub salonie gier na automatach,
  - gry bingo pieniężne – w salonie gry bingo pieniężne,
- 2) gry na automatach o niskich wygranych – mogą być urządzone wyłącznie w punktach gier na automatach o niskich wygranych,

¹ Dz.U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27, z późn. zm.

- 3) zakłady wzajemne mogą być przyjmowane wyłącznie w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych.

Działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych podlega ścisłej reglamentacji ze strony Państwa. Podstawowym instrumentem tej reglamentacji jest wydawanie zezwoleń na prowadzenie działalności w tym zakresie i zatwierdzanie regulaminów gier, jak również ustawowe określenie limitów lokalizacyjnych ośrodków gier – tj. kasyn gry, salonów gier na automatach i salonów gry bingo pieniężne.

Jednocześnie należy wskazać, że na podstawie zawartych w ustawie upoważnień zostały wydane następujące akty wykonawcze:

- 1) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. Nr 102, poz. 948, z późn. zm.);
- 2) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. Nr 102, poz. 946);
- 3) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie upoważnienia dyrektorów izb skarbowych do wykonywania niektórych czynności w zakresie gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. Nr 152, poz. 1486);
- 4) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania napiwków w kasynach gry (Dz. U. Nr 102, poz. 949);
- 5) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 lutego 2006 r. w sprawie wzorów deklaracji podatkowych dla podatku od gier (Dz. U. Nr 26, poz. 197);
- 6) Rozporządzenie Ministra Sportu z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. Nr 134, poz. 944 i Nr 178, poz. 1318);
- 7) Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 28 stycznia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury (Dz. U. Nr 24, poz. 200, z późn. zm.).

Szczegółowe regulacje w zakresie rynku gier i zakładów wzajemnych znajdują się również w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 7 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego (Dz. U. Nr 65, poz. 598, z późn. zm.), wydanego na podstawie delegacji zawartej w ustawie z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641, z późn. zm.).

1.2. Limity lokalizacyjne²

Zasady ustalania limitów ośrodków gier lokalizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określa przepis art. 29 ustawy.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy, **kasyna gry** mogą być lokalizowane w miejscowościach liczących do 250 tys. mieszkańców – jedno kasyno. Na każde kolejne rozpoczęte 250 tys. mieszkańców liczba dozwolonych kasyn zwiększa się o jedno.

Art. 29 ust. 2 stanowi natomiast, iż **salony gier na automatach** oraz **salony gry bingo pieniężne** mogą być lokalizowane w miejscowościach liczących do 100 tys. mieszkańców – jeden salon. Na każde kolejne rozpoczęte 100 tys. mieszkańców liczba dozwolonych salonów gier zwiększa się o jeden salon.

Ponadto zgodnie z brzmieniem art. 29 ust. 4, kasyna gry i salony gier na automatach mogą być lokalizowane na pełnomorskich statkach pasażerskich i promach pasażerskich o polskiej przynależności.

---

² Na dzień 31 grudnia 2007 r.

Ustawa nie określa limitu zezwoleń na organizowanie loterii fantowych, loterii audiotekstowych i promocyjnych, gry bingo fantowe oraz zakładów wzajemnych.

W zakresie lokalizowania punktów gier na automatach o niskich wygranych ustawa wprowadza natomiast pewne ograniczenia. W myśl art. 30 ustawy punkty gier na automatach o niskich wygranych mogą być usytuowane w lokalach gastronomicznych, handlowych lub usługowych, oddalonych co najmniej 100 m od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz ośrodków kultury religijnej.

1.3. Zezwolenia obowiązujące na 31 grudnia 2007 r. w podziale na rodzaje ośrodków gier

↳ kasyna gry

Na koniec 2007 roku obowiązywało 26 zezwoleń na prowadzenie kasyn gry.

↳ salony gier na automatach

Na koniec 2007 roku obowiązywało 213 zezwoleń na prowadzenie salonów gier na automatach, z czego funkcjonowały 204 salony gier na automatach.

↳ salony gry bingo pieniężne

Na koniec 2007 roku obowiązywały 2 zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne. Działalność w tym zakresie została podjęta po dwóch latach nieobecności tej gry na rynku, powstałej po wygaśnięciu w roku 2004 wszystkich wcześniej udzielonych zezwoleń na prowadzenie salonów gry bingo pieniężne.

1.4. Postępowania administracyjne w sprawie udzielania zezwoleń na urządzenie i prowadzenie gier i zakładów wzajemnych

1.4.1. Informacja o udzielonych w 2007 roku zezwoleniach na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach

Przepisy ustawy określają ilość dozwolonych lokalizacji **kasyn gry**, uzależniając ją od liczby mieszkańców danej miejscowości. Na koniec 2007 roku obowiązywało 26 zezwoleń (udzielonych w związku z art. 29 i art. 31³ ustawy), w tym w trybie art. 36 ust. 3 i 4 ustawy przedłużono 1 decyzję zezwalającą na prowadzenie kasyna gry. W tym samym roku spółka, która uzyskała to zezwolenie zrezygnowała z prowadzenia działalności w tym kasynie.

Na koniec 2007 roku obowiązywało 213 zezwoleń na prowadzenie **salonów gier na automatach**, w tym 28 zezwoleń udzielono w 2007 roku, a 5 zezwoleń przedłużono w trybie art. 36 ust. 3 i 4 ustawy.

---

³ uchylony od 15 czerwca 2003 r.

W 2007 roku na podstawie 41 zezwoleń prowadzono działalność w 1.767 **punktach przyjmowania zakładów bukmacherstwa** (z czego w 2007 roku udzielono lub przedłużono 6 zezwoleń na prowadzenie 390 punktów). Natomiast działalność w zakresie totalizatorów prowadzona była na podstawie 3 zezwoleń w 1.366 **punktach przyjmowania zakładów totalizatora** na podstawie zezwoleń udzielonych w latach poprzednich. W 2007 roku nie wydano żadnego nowego zezwolenia.

1.4.2. Informacja o udzielonych w 2007 roku zezwoleniach na przeprowadzenie loterii promocyjnych, loterii fantowych, loterii audiotekstowych oraz gry bingo fantowe

Na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych Minister Finansów wydał:

- 420 decyzji zezwalających na urządzenie loterii promocyjnych,
- 28 decyzji zezwalających na urządzenie loterii audiotekstowych.

W 2007 roku Minister Finansów nie wydał żadnej decyzji zezwalającej na urządzenie loterii fantowej i gry bingo fantowe.

Na podstawie § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 sierpnia 2003 roku *w sprawie upoważnienia dyrektorów izb skarbowych do wykonywania niektórych czynności w zakresie gier i zakładów wzajemnych*⁴ dyrektorzy izb skarbowych wydali:

- 86 decyzji zezwalających na urządzenie loterii promocyjnych,
- 1 decyzję zezwalającą na urządzenie loterii fantowej.

Na urządzenie gry bingo fantowe dyrektorzy izby skarbowych nie wydali żadnego zezwolenia.

1.4.3. Informacja o decyzjach odmownych Ministra Finansów w sprawie wydania zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier i zakładów wzajemnych w 2007 roku

W myśl art. 24 ust. 2 ustawy, jeżeli o jedno zezwolenie na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier i zakładów wzajemnych ubiega się więcej niż jeden podmiot spełniający określone w ustawie warunki, minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza i przeprowadza przetarg. Szczegółowe warunki przeprowadzenia przetargu dla podmiotów ubiegających się o zezwolenie na urządzenie i prowadzenie działalności objętej ustawą określone zostały w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku *w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych*⁵.

W roku 2007 Minister Finansów wydał 22 decyzje odmowne w sprawie udzielenia zezwolenia na prowadzenie salonu gier na automatach (w tym 5 decyzji wydanych po uprzednim przeprowadzeniu przetargów organizowanych na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy).

---

⁴ Dz. U. Nr 152, poz. 1486

⁵ Dz. U. Nr 102, poz. 948, z późn. zm.

1.4.4. Informacja o decyzjach Ministra Finansów cofających zezwolenie na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier i zakładów wzajemnych wydanych w 2007 roku

Minister Finansów w 2007 roku nie wydał żadnej decyzji cofającej zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie gier i zakładów wzajemnych.

1.4.5. Informacja dotycząca spraw toczących się przed sądami administracyjnymi

Tabela 1 *Sprawy toczące się przed sądami administracyjnymi (stan na koniec 2007 roku)*

Skargi złożone do WSA za pośrednictwem MF	29
Wydane orzeczenia , w tym:	31 (w tym 5 kasacyjnych)
oddalające skargi	18 (w tym 5 kasacyjnych)
odrzucające skargi	2
uchylające zaskarżone decyzje	9
umarzające postępowanie	2
wstrzymujące wykonanie postanowienia	0

1.4.6. Informacja o udzielonych w 2007 roku przez dyrektorów izb skarbowych zezwoleniach na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych

Zgodnie z przepisami ustawy zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych udziela dyrektor izby skarbowej, na której obszarze działania są urządzone i prowadzone takie gry.

Gry na automatach o niskich wygranych mogą być urządzone w punktach gry na automatach o niskich wygranych usytuowanych w lokalach gastronomicznych, handlowych i usługowych. Jednocześnie ustawa ograniczyła dopuszczalną liczbę automatów o niskich wygranych w jednym punkcie gier na automatach o niskich wygranych do trzech oraz zakazała ich lokalizowania w odległości mniejszej niż 100 m od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz ośrodków kultu religijnego.

Ogółem w 2007 roku wpłynęły do izb skarbowych 92 wnioski o udzielenie zezwolenia na ww. działalność, z czego 63 zostały rozpatrzone pozytywnie i postępowania zakończyły się wydaniem zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Tabela 2 *Liczba wniosków oraz wydanych zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych w podziale na województwa w 2007 roku*

Izba skarbowa w:	Liczba rozpatrywanych wniosków	Liczba wydanych zezwoleń
1. Białymstoku	2	2
2. Bydgoszczy	4	5
3. Gdańsku	6	2
4. Katowicach	7	5
5. Kielcach	4	4
6. Krakowie	6	3
7. Lublinie	5	2

8. Łodzi	9	2
9. Olsztynie	3	0
10. Opolu	3	4
11. Poznaniu	8	4
12. Rzeszowie	5	3
13. Szczecinie	9	5
14. Warszawie	12	13
15. we Wrocławiu	6	6
16. Zielonej Górze	3	3
R A Z E M	92	63

Źródło: informacje z izb skarbowych

Na dzień 31.12.2007 roku obowiązywało 326 zezwoleń na prowadzenie działalności w 28 644 punktach gry na automatach o niskich wygranych, z czego funkcjonowały 18 372 punkty gry na automatach o niskich wygranych, w których eksploatowano 32 743 automaty. Jednocześnie średnia roczna liczba automatów do gry o niskich wygranych eksploatowanych w roku 2007 wyniosła 27 746 sztuk.

Liczba punktów gier na automatach o niskich wygranych objętych zezwoleniem nie jest tożsama z liczbą punktów gier na automatach o niskich wygranych, w których faktycznie prowadzona jest działalność. Wynika to m.in. z faktu, że nieprzekraczalny termin rozpoczęcia działalności wskazany w zezwoleniu oznacza, iż podmiot ma określony w zezwoleniu czas na podjęcie działań we wszystkich punktach objętych zezwoleniem. Ponadto rozpoczęcie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, zwłaszcza w przypadku nowych podmiotów w tym sektorze, może nie następować bezpośrednio po wydaniu decyzji zezwalającej ze względu na konieczność dopełnienia przez podmiot innych dodatkowych wymogów formalnoprawnych związanych z dopuszczeniem automatów o niskich wygranych do eksploatacji i użytkowania.

Zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, warunkiem dopuszczenia automatu lub urządzenia do gier do eksploatacji i użytkowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest rejestracja takiego automatu lub urządzenia do gier na podstawie badania przeprowadzonego przez jednostkę badającą, upoważnioną przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Po przeprowadzeniu badania przez jednostkę badającą i uzyskaniu opinii zawierającej pozytywny wynik badania, podmiot składa wnioski o rejestrację automatu lub urządzenia do gier, na którym minister właściwy do spraw finansów publicznych dokonuje poświadczenia rejestracji poprzez nadanie numeru rejestracji automatu lub urządzenia do gier.

Po przeprowadzeniu badania w celu zabezpieczenia automatu lub urządzeń do gry przed ingerencją z zewnątrz, jednostka badająca zakłada plomby zabezpieczające.

Dopiero uzyskanie poświadczenia rejestracji uprawnia określony podmiot do wprowadzenia automatu lub urządzenia do gier do eksploatacji i użytkowania.

Niezależnie od powyższego, po dokonaniu rejestracji automatu do gier o niskich wygranych, obowiązkiem podmiotu jest zgłoszenie takiego automatu do właściwego miejscowo urzędu celnego, celem przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia zarówno automatu jak i punktu gier na automatach o niskich wygranych przez szczególny nadzór podatkowy.

Przepisy regulujące kwestie urządzania i prowadzenia działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych weszły w życie z dniem 15 czerwca 2003 r. O ile faktyczna działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych została rozpoczęta w IV kwartale 2003 roku zaledwie przez 4 podmioty na terenie 4 województw, to w 2004 roku działalność w ww. zakresie prowadzona była na terenie 16 województw już przez 23 podmioty, w 2005 roku przez 35 podmiotów, w 2006 roku przez 42 podmioty zaś w roku 2007 przez 50 podmiotów. Obecnie, po wstępnym etapie skokowego rozwoju rynku gier na automatach o niskich wygranych w roku 2004 można uznać, że wchodzi on w fazę nasycenia z dynamiką rocznego przyrostu liczby nowych podmiotów na tym rynku (na podstawie danych z ostatnich dwóch lat sprawozdawczych) na poziomie ok. 20%.

2. Analiza ekonomiczna podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych

Na rynku gier i zakładów wzajemnych w 2007 roku, w oparciu o uzyskane zezwolenia, działalność prowadziło 66 podmiotów, w tym:

- 2 podmioty – w zakresie gier objętych monopolem Państwa tj. gier liczbowych i loterii pieniężnych;
- 8 podmiotów prowadziło działalność jednocześnie w oparciu o zezwolenia udzielone przez Ministra Finansów i dyrektorów izb skarbowych;
- 14 podmiotów prowadziło działalność wyłącznie w oparciu o zezwolenia udzielone przez Ministra Finansów;
- 42 podmioty prowadziły działalność wyłącznie w oparciu o zezwolenia udzielone przez dyrektorów izb skarbowych.

Podmioty prowadzące w 2007 roku działalność na podstawie ustawy w podziale na poszczególne rodzaje gier:

↪ gry objęte monopolem Państwa

- gry liczbowe – 1 podmiot;
- loterie pieniężne – 2 podmioty;

↪ gry prowadzone w kasynach gry – 5 podmiotów w 26 kasynach gry;

↪ gry prowadzone w salonach gier na automatach – 15 podmiotów w 204 salonach gier na automatach, na 213 zezwoleń obowiązujących na koniec roku 2007;

↪ zakłady wzajemne – 6 podmiotów w 2 138 punktach przyjmowania zakładów wzajemnych;

↪ gry na automatach o niskich wygranych – 50 podmiotów w 18 372 punktach gry na automatach o niskich wygranych.

2.1. Wielkość oraz struktura przychodów

Tabela 3 Przychody i dynamika przychodów z gier i zakładów wzajemnych w latach 2005-2007 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Przychody			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)	
	2005	2006	2007	2006	2007
Gry liczbowe	2 345 654	2 251 549	2 645 135	95,9	117,5
Kasyna gry	967 609	1 089 289	1 335 411	112,6	122,6
Salony gier na automatach	1 049 738	1 473 466	2 067 605	140,4	140,3
Zakłady wzajemne	665 340	829 970	846 817	124,7	102,0
Loterie pieniężne	70 316	57 065	136 613	81,2	239,4
Salony gry bingo pieniężne	8 705	0	2 239	0	-
Punkty gier na automatach o niskich wygranych ⁶	1 349 996	2 417 472	4 931 358	179,0	204,0
RAZEM	6 457 358	8 118 811	11 965 178	125,7	147,4

Źródło: dane liczbowe na podstawie: sprawozdania SGL-1 oraz rocznej Informacji z działalności podmiotu w punktach gier na automatach o niskich wygranych na terytorium RP

W 2007 roku podmioty funkcjonujące na rynku gier i zakładów wzajemnych osiągnęły łączne przychody w wysokości 11,9 mld zł, tj. o 47,4% więcej niż w 2006 roku. Wzrost przychodów o 47,4% wynika przede wszystkim z faktu, iż od roku 2006 w dalszym ciągu ma miejsce wysokie tempo rozwoju segmentu rynku gier na automatach o niskich wygranych. W roku 2007 nastąpił wzrost przychodów o 104,0% w stosunku do roku 2006. W 2007 roku utrzymało się także wysokie tempo wzrostu przychodów w salonach gier na automatach - o 40,3% w porównaniu do roku poprzedniego. Wzrost przychodów o 22,6% odnotowano również w kasynach gry. Odnotowano także wzrost przychodów z zakładów wzajemnych o 2,0%, co w porównaniu z rokiem 2006 obrazuje stabilizację tego segmentu rynku gier i zakładów wzajemnych.

W roku 2007 odnotowano wzrost przychodów z gier liczbowych o 17,5%. Tym samym odwróceniu uległa tendencja spadkowa przychodów w grach liczbowych: przychody z tych gier w 2005 roku w porównaniu do roku 2004 były niższe o 1,8%, zaś w roku 2006 w porównaniu z rokiem 2005 były niższe o 4,1%.

Również w przypadku loterii pieniężnych odwróceniu uległa wcześniejsza tendencja spadkowa sprzedaży. Przychody te w roku 2006 w relacji do roku 2005 były niższe o 18,8%; w roku 2005 w relacji do roku 2004 były niższe o 39,0%. W roku 2007 zanotowano znaczący wzrost przychodów (o 139,4%), jednak z uwagi na niski udział loterii pieniężnych w strukturze rynku gier i zakładów wzajemnych (ok. 1,1%) znaczenie tej zmiany ma charakter marginalny.

W roku 2007 rozpoczęto prowadzenie działalności w zakresie gier w salonach gry bingo pieniężne. Jednakże przychody z tej działalności prowadzonej przez jeden podmiot w dwóch salonach na terenie kraju przyniosły przychody na poziomie poniżej 0,1% udziału w rynku gier i zakładów wzajemnych.

⁶ Dane liczbowe o przychodach w punktach gier na automatach o niskich wygranych gromadzone są od 2004 r. Przychody ze sprzedaży z gier na automatach o niskich wygranych stanowią wartość kwot wrzuconych do automatów, uzyskanych z wymiany żetonów do gry oraz zakredytowanych w pamięci eksploatowanych automatów w okresie sprawozdawczym.

Tabela 4 Struktura przychodów z gier i zakładów wzajemnych w latach 2005-2007

(w %)

Rodzaj gry	2005	2006	2007
Gry liczbowe	36,33	27,73	22,11
Kasyna gry	14,98	13,42	11,16
Salony gier na automatach	16,26	18,15	17,28
Zakłady wzajemne	10,30	10,22	7,08
Loterie pieniężne	1,09	0,70	1,14
Salony gry bingo pieniężne	0,13	0	0,02
Punkty gier na automatach o niskich wygranych	20,91	29,78	41,21

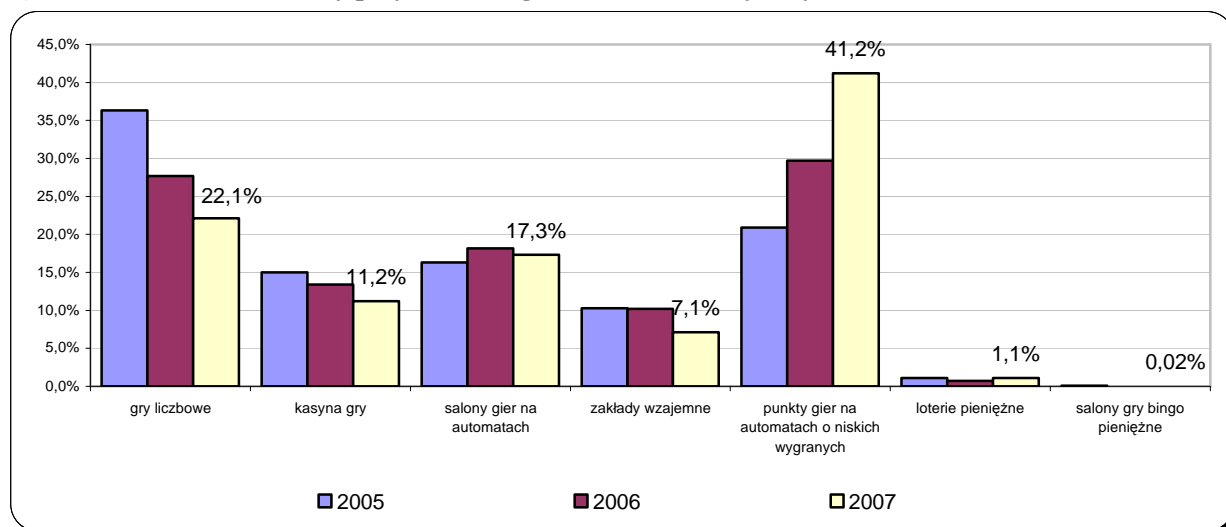
Zmiany w strukturze przychodów w roku 2007, w porównaniu do lat poprzednich, wynikają przede wszystkim z faktu dynamicznego rozwoju segmentu rynku gier na automatach o niskich wygranych. Wejście na rynek gier na automatach o niskich wygranych spowodowało, iż w strukturze przychodów udział gier liczbowych z poziomu 36,3% w roku 2005 obniżył się do poziomu 27,7% w roku 2006 a w roku 2007 do poziomu 22,1. W roku 2007 utrzymała się tendencja z roku ubiegłego, kiedy gry liczbowe utraciły wiodący udział w rynku na rzecz przychodów z gier na automatach o niskich wygranych, które wyniosły 41,2%, co stanowi niemal dwukrotność udziału gier liczbowych w rynku (22,1%).

Mniejszy udział w przychodach z rynku wykazują także: kasyna gry, salony gier na automatach i zakłady wzajemne (odpowiednio: 11,2%, 17,3%, 7,1%).

Po okresie wzrostu udziału przychodów salonów gier na automatach w strukturze przychodów w latach 2004 - 2006 (w roku 2004 udział wynosił 14,8%, w roku 2005 – 16,3% zaś w roku 2006 – 18,2%), w roku 2007 zanotowano nieznaczny spadek do poziomu 17,3%.

W skali całego rynku niewielkie przychody generowane były przez podmioty zarządzające loterie pieniężne i grę bingo pieniężne i stanowiły one odpowiednio 1,14% i 0,02%. W przypadku loterii pieniężnych doszło do wzrostu udziału w rynku, w stosunku do roku 2006, o 0,44 punktu procentowego.

Wykres 1. Zmiana struktury przychodów z gier i zakładów wzajemnych w latach 2005-2007

☛ Gry liczbowe

W 2007 roku w porównaniu do roku 2006, nastąpił wzrost przychodów z gier liczbowych. Przychody te w 2007 roku, w porównaniu do roku 2006, wzrosły o 17,5%.

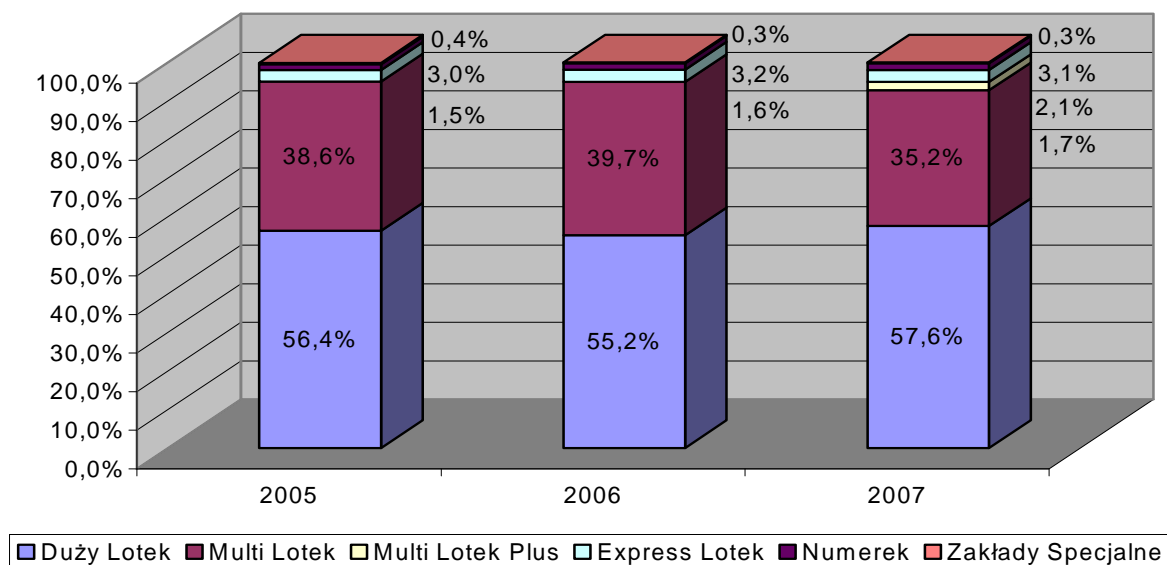
Tabela 5 Przychody z gier liczbowych organizowanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. w latach 2005-2007

(w tys. zł)

Nazwa gry	2005	2006	2007
Duży Lotek	1 323 256	1 241 974	1 523 770
Multi Lotek	906 397	894 621	930 288
Multi Lotek Plus	-	-	55 578
Express Lotek	69 773	72 437	82 273
Twój Szczęśliwy Numer	36 066	35 910	44 985
Zakłady Specjalne	10 162	6 607	8 241
R A Z E M	2 345 654	2 251 549	2 645 135

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Wykres 2. Zmiana struktury przychodów z gier liczbowych organizowanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. w latach 2005-2007

Tak jak w latach poprzednich, w strukturze przychodów gier liczbowych największy udział stanowi Duży Lotek i Multi Lotek. Dynamicznie rozwija się sprzedaż wprowadzonej w roku 2007 nowej gry Multi Lotek Plus.

W 2007 roku we wszystkich grach organizowanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. odnotowano wzrost przychodów, w stosunku do roku ubiegłego, w Dużym Lotku o 23%, w Multi Lotku o 4%. Pozostałe gry stanowią kilkuprocentową wartość w strukturze przychodów z gier liczbowych.

Duży Lotek jest grą z długotrwałą tradycją, bowiem organizowany jest już od 1957 roku. Multi Lotek, pomimo tego, że został wprowadzony dopiero w roku 1996 cieszy się również bardzo dużą popularnością. Nową grą w ofercie firmy jest Multi Lotek Plus.

☛ Kasyna gry

W 2007 roku nastąpił ponad 22% wzrost przychodów z gier urządzanych w kasynach gry, w porównaniu do roku 2006. Przychody te w roku 2006, w porównaniu do roku 2005, wzrosły o blisko 13%.

Liczba kasyn gry, w których prowadzona była działalność wynosiła:

- w 2005 roku – **27**,
- w 2006 roku – **27**,
- w 2007 roku – **26**.

Przychody w przeliczeniu na jedno kasyno:

- w 2005 roku – **35 837 tys. zł** (spadek o 6,1% w stosunku do roku ubiegłego),
- w 2006 roku – **40 344 tys. zł** (wzrost o 12,6% w stosunku do roku ubiegłego),
- w 2007 roku – **51 362 tys. zł** (wzrost o 27,3% w stosunku do roku ubiegłego).

W przeliczeniu na 1 kasyno, odnotowano wzrost przychodu o 27,3%, w stosunku do roku 2006. W świetle powyższych danych wydaje się, że po spadku zanotowanym w roku 2005, utrzymuje się tendencja wzrostu przychodów w przeliczeniu na 1 kasyno gry.

W kasynach gry dozwolone jest urządzenie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości i gier na automatach.

W roku 2007 w strukturze przychodów z kasyn gry przeważający udział 59% miały przychody z gier w karty i gier cylindrycznych. Jednocześnie w stosunku do roku 2006 zaobserwowano osłabienie dynamiki wzrostu tych przychodów.

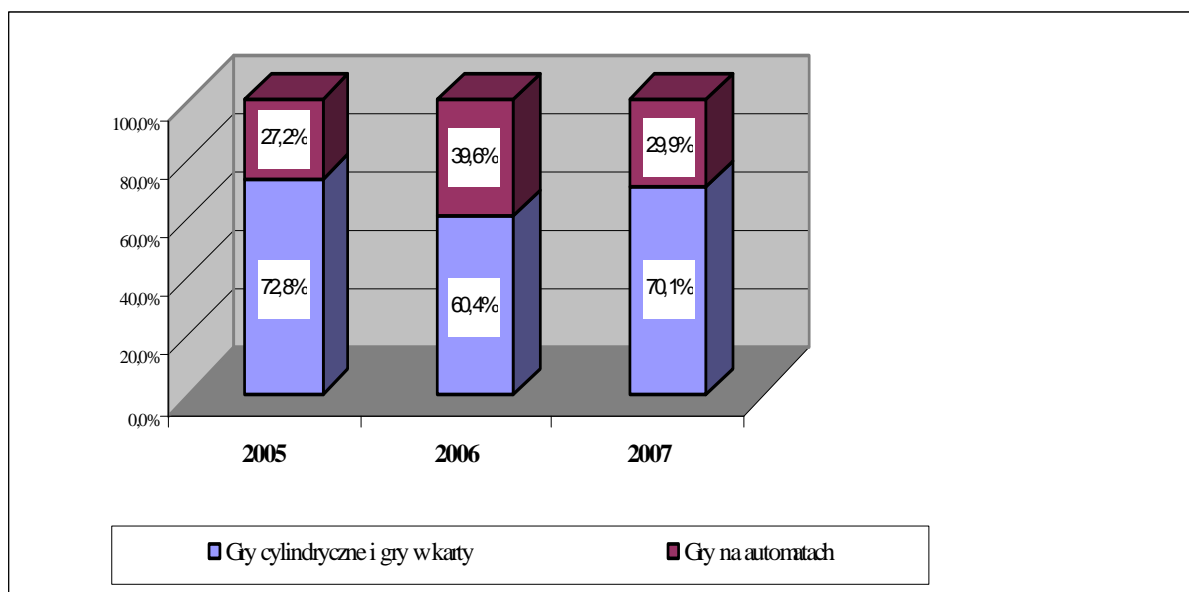
Tabela 6 Przychody i dynamika przychodów gier urządzanych kasynach gry w latach 2005-2007

Przychody (w tys. zł)				Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
Rodzaj gry	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Gry cylindryczne i gry w karty	704 193	791 673	935 681	98,7	112,4	118,2
Gry na automatach	263 416	518 825	399 730	109,5	196,9	77,0
R A Z E M	967 609	1 310 498	1 335 411	101,4	135,4	101,9

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Na przestrzeni lat 2005 – 2007 w kasynach udział przychodów z gier cylindrycznych i gier w karty zmniejszył się o 13,8 punktu procentowego na rzecz przychodów z gier na automatach.

Wykres 3. Zmiana struktury przychodów z gier urządzanych w kasynach gry w latach 2005-2007

Salony gier na automatach

Tabela 7 Przychody i dynamika przychodów salonów gier na automatach w latach 2005-2007

Przychody (w tys. zł)			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
2005	2006	2007	2005	2006	2007
1 049 738	1 473 466	2 067 605	135,9	140,3	140,3

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W latach 2005-2007 wystąpił znaczący wzrost przychodów w salonach gier na automatach. Przychody te w 2006 roku w porównaniu do roku 2005 zwiększyły się o 40,3% utrzymując niezmienną tempa wzrostu w roku 2007. Znaczny wzrost ww. przychodów wynika ze wzrostu liczby funkcjonujących ośrodków gier oraz liczby automatów.

Liczba ośrodków gier, w których była prowadzona działalność w:

- 2005 roku – **175**,
- 2006 roku – **188**,
- 2007 roku – **204**

Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier w:

- 2005 roku – **5 998 tys. zł** (wzrost o 29,6% w stosunku do roku ubiegłego),
- 2006 roku – **7 838 tys. zł** (wzrost o 30,7% w stosunku do roku ubiegłego),
- 2007 roku – **10 135 tys. zł** (wzrost o 29,3% w stosunku do roku ubiegłego).

Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier w 2007 roku wzrosły o 29,3% przy wzroście liczby salonów o 8,5% tj. ze 188 w 2006 do 204 w 2007 roku. Przychody ogółem w tym segmencie rynku na przestrzeni lat 2005-2007 odpowiednio wzrosły z 1 049,7 mln zł do 2 067,6 mln zł. Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier na przestrzeni lat 2005-2007 odpowiednio wzrosły z 6,0 mln zł do 10,1 mln zł.

Tabela 8 Średnia liczba automatów do gry eksploatowanych w salonach gier na w latach 2005-2007 (narastająco)

Liczba automatów do gry			Dynamika wzrostu liczby automatów (rok poprzedni = 100)		
2005	2006	2007	2005	2006	2007
4 745	4 984	5 432	106,0	105,0	109,0

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

☞ Zakłady wzajemne

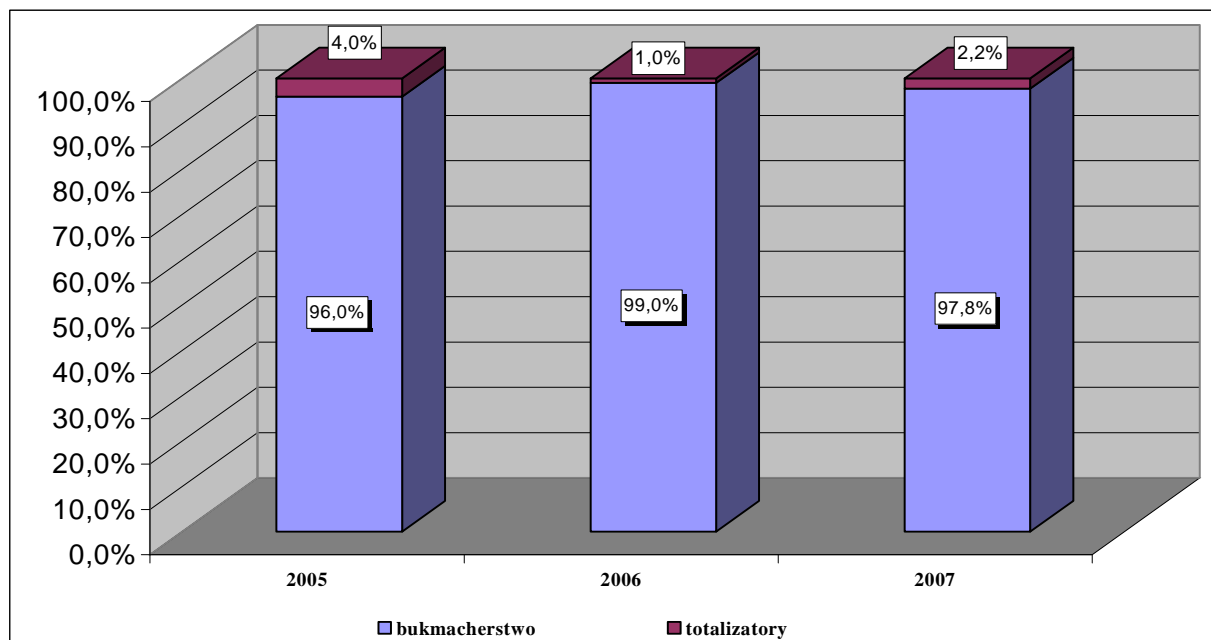
Tabela 9 Przychody z zakładów wzajemnych w latach 2005 - 2007 (w tys. zł)

Rodzaje zakładów wzajemnych	2005	2006	2007	Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
				2005	2006	2007
Totalizatory	26 533	8 269	18948	79,0	31,2	229,1
Bukmacherstwo	638 807	821 701	827869	105,0	128,6	100,8
R A Z E M	665 340	829 970	846817	103,7	124,7	102,0

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W roku 2007 zanotowano niewielki wzrost dynamiki przychodów w tym segmencie rynku, tj. o 2,0%. Zanotowano również ponad dwukrotny wzrost przychodów z totalizatorów (129,1%), niemniej z uwagi na fakt, że w łącznej strukturze przychodów z zakładów wzajemnych mają one niewielki udział, wzrost ten nie zmienił radykalnie obrazu rynku zakładów wzajemnych. W świetle ww. danych można stwierdzić, że nastąpiła stabilizacja rynku z zaznaczeniem pozytywnej zmiany w zakresie totalizatorów.

Wykres 4. Zmiana struktury przychodów ze sprzedaży zakładów wzajemnych w latach 2005 – 2007

Zgodnie z ustawą, zakłady wzajemne dzielą się na:

- **totalizatory**, tj. zakłady o wygrane pieniężne polegające na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi lub zwierząt, w których uczestnicy wpłacają stawki, a wysokość wygranej zależy od łącznej kwoty wpłaconych stawek.

Tabela 10 Struktura przychodów z totalizatorów w latach 2005-2007 (w %)

Rodzaje totalizatorów	2005	2006	2007
Odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	73,4	5,0	48,4
Odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi	26,6	95,0	51,6

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W roku 2006 nastąpiło odwrócenie relacji pomiędzy przychodami z zakładów totalizatora: 95,0% przychodów stanowiły przychody z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi, natomiast jedynie 5,0% - z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt. Tendencja ta zmieniła się w roku 2007, w którym 48,4% przychodów pochodzi z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt, zaś 51,6% przychodów pochodzi z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi.

- **bukmacherstwo**, tj. zakłady o wygrane pieniężne polegające na odgadywaniu zaistnienia różnych zdarzeń, w których uczestnicy wpłacają stawki, a wysokość wygranych zależy od umówionego, pomiędzy przyjmującym zakład a wpłacającym stawkę, stosunku wpłaty do wygranej.

Tabela 11 Struktura przychodów z zakładów bukmacherstwa w latach 2005-2007 (w %)

Rodzaje zakładów bukmacherskich	2005	2006	2007
Odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	-	-	-
Odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi, inne zdarzenia	100	100	100

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W latach 2005 - 2007 zakłady bukmacherstwa zawierano wyłącznie na odgadywanie wyników sportowego współzawodnictwa ludzi i inne zdarzenia.

↳ Loterie pieniężne

Tabela 12 Przychody z loterii pieniężnych urządzanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. oraz Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o.* na terenie kraju w latach 2005-2007 (w tys. zł)

Nazwa podmiotu	Przychody (w tys. zł)			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)	
	2005	2006	2007	2006	2007
Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	68 168	55 993	135 712	82,1	242,4
PML Sp. z o.o.*	2 148	1 072	692	49,9	64,5
PML Sp. z o.o. w likwidacji	-	-	209	-	-
R A Z E M	70 316	57 065	136 613	81,2	239,4

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

* PML Sp. z o.o. w likwidacji od 31 sierpnia 2007 r.

W latach 2005 – 2006 sprzedaż loterii pieniężnych spadała. W roku 2007 nastąpił skokowy, o 239,4% w stosunku do roku 2006, wzrost wartości sprzedaży loterii.

Powyższe wyniki osiągnięto dzięki pięciu nowym loteriom wprowadzonym przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o., którego dynamika przychodów ze sprzedaży loterii pieniężnych w roku 2007 w stosunku do roku 2006 wyniosła 242,4. Łączna dynamika wzrostu sprzedaży rynku loterii pieniężnych jest nieco niższa (239,4), gdyż uwzględnia również wyniki spółki Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o., która przeszła w stan likwidacji z dniem 31 sierpnia 2007 r., notując spadek sprzedaży o 35,5%.

Na poziom sprzedaży loterii pieniężnych wpływa szereg czynników, do których można zaliczyć m.in.

- liczbę urządzanych loterii,
- atrakcyjność,
- cenę jednostkową losu,
- dopłaty,
- spadek popytu wynikający m.in. z faktu pojawiania się nowych rodzajów gier,
- sposób dystrybucji losów itp.

Tabela 13 Liczba loterii pieniężnych prowadzonych w latach 2005-2007 przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. i Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o.*

Nazwa podmiotu	2005	2006	2007
Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	18	18	23
PML Sp. z o.o.*	8	6	6
R A Z E M	26	24	29

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

* PML Sp. z o.o. w likwidacji od 31 sierpnia 2007 r., kontynuowała sprzedaż 6 loterii przejętych z PML Sp. z o.o.

Tabela 14 Średnioroczny przychód z jednej loterii pieniężnej (w tys. zł)

Nazwa podmiotu	2005	2006	2007
Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	3 787,1	3 110,7	5 900,5
PML Sp. z o.o.*	268,5	178,7	115,3
PML Sp. z o.o. w likwidacji	-	-	34,8

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

* PML Sp. z o.o. w likwidacji od 31 sierpnia 2007 r.

Dzięki wzrostowi poziomu sprzedaży loterii pieniężnych Totalizator Sportowy Sp. z o.o. nadal utrzymuje dominującą pozycję w tym segmencie rynku. Ponadto, z chwilą ostatecznego zaprzestania działalności przez Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o. w likwidacji, podobnie jak ma to miejsce w przypadku organizacji gier liczbowych, Totalizator Sportowy Sp. z o.o. zajmie na rynku pozycję monopolu.

Duży potencjał finansowy i rozbudowana sieć sprzedaży spowodowały, iż Totalizator Sportowy Sp. z o.o. zdominował ten segment rynku. Od momentu rozpoczęcia przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. działalności gospodarczej w segmencie rynku loterii pieniężnych tj. od 1999 roku, udział przychodów PML Sp. z o.o. w tym segmencie jest niewielki, i w okresie ostatnich trzech lat wynosił odpowiednio w roku w 2005 – 3,1%, w roku 2006 – 1,9% a w roku 2007 – 0,2%.

☞ Salony gry bingo pieniężne

Tabela 15 Przychody i dynamika przychodów salonów gry bingo pieniężne w latach 2005-2007

Przychody (w tys. zł)			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
2005	2006	2007	2005	2006	2007
8 705	0	2 239	59,4	-	-

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Po roku 2006, w którym nie odnotowano przychodów ze sprzedaży gry bingo pieniężne, w roku 2007, w wyniku rozpoczęcia działalności w zakresie urządzania gry bingo pieniężne przez jeden podmiot, zanotowano przychody z tego tytułu na poziomie ok. 26% przychodów z roku 2005.

Do roku 2005 działalność prowadzona była zaledwie w 3 ośrodkach gier przez 2 podmioty gospodarcze. Na koniec 2005 roku nie obowiązywały żadne zezwolenia na prowadzenie salonów gry bingo pieniężne. Udzielone w latach poprzednich zezwolenia wygasły po upływie okresu czasu na jaki zostały udzielone. W roku 2007 działalność w zakresie prowadzenia salonów gry bingo pieniężne rozpoczął i prowadził 1 podmiot w dwóch salonach.

☞ Punkty gry na automatach o niskich wygranych

Tabela 16 Przychody i dynamika przychodów punktów gry na automatach o niskich wygranych w latach 2005-2007

Przychody (w tys. zł)			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
2005	2006	2007	2005	2006	2007
1 349 996	2 417 472	4 931 358	388,7	179,0	204,0

Źródło: dane na podstawie Informacji rocznej z działalności podmiotu w punktach gry na automatach o niskich wygranych na terytorium RP za rok 2007

W 2007 roku nastąpił wzrost przychodów z gier urządzanych w punktach gry na automatach o niskich wygranych o 104% w porównaniu do roku 2006. Przychody te w roku 2006 w porównaniu do roku 2005 wzrosły o blisko 80%.

Liczba punktów gry na automatach o niskich wygranych, w których prowadzona była działalność na koniec roku wynosiła:

- w 2005 roku – **9 675**,
- w 2006 roku – **12 438** (wzrost o 28,6% w stosunku do roku ubiegłego),
- w 2007 roku – **18 372** (wzrost o 47,7% w stosunku do roku ubiegłego).

Dynamika wzrostu liczby punktów gry na automatach o niskich wygranych była wysoka - wyniosła 47,7% roku 2007.

Tabela 17 Średnia liczba automatów do gry o niskich wygranych eksploatowanych w punktach gry na automatach o niskich wygranych w latach 2005-2007 (narastająco)

Średnia liczba automatów do gry o niskich wygranych			Dynamika wzrostu liczby automatów (rok poprzedni = 100)		
2005	2006	2007	2005	2006	2007
11 896	18 950	27 746	173,6	159,3	146,4

Źródło: dane na podstawie systemu POLTAX

2.2. Wygrane w grach i zakładach wzajemnych

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy, ogólna wartość wygranych w grze liczbowej, totalizatorze i grze bingo pieniężne nie może być niższa niż 50% kwoty wpłaconych stawek, a w loterii pieniężnej, loterii fantowej, grze telebingo oraz grze bingo fantowe – niższa niż 30% łącznej ceny przeznaczonych do sprzedaży losów lub innych dowodów udziału w grze.

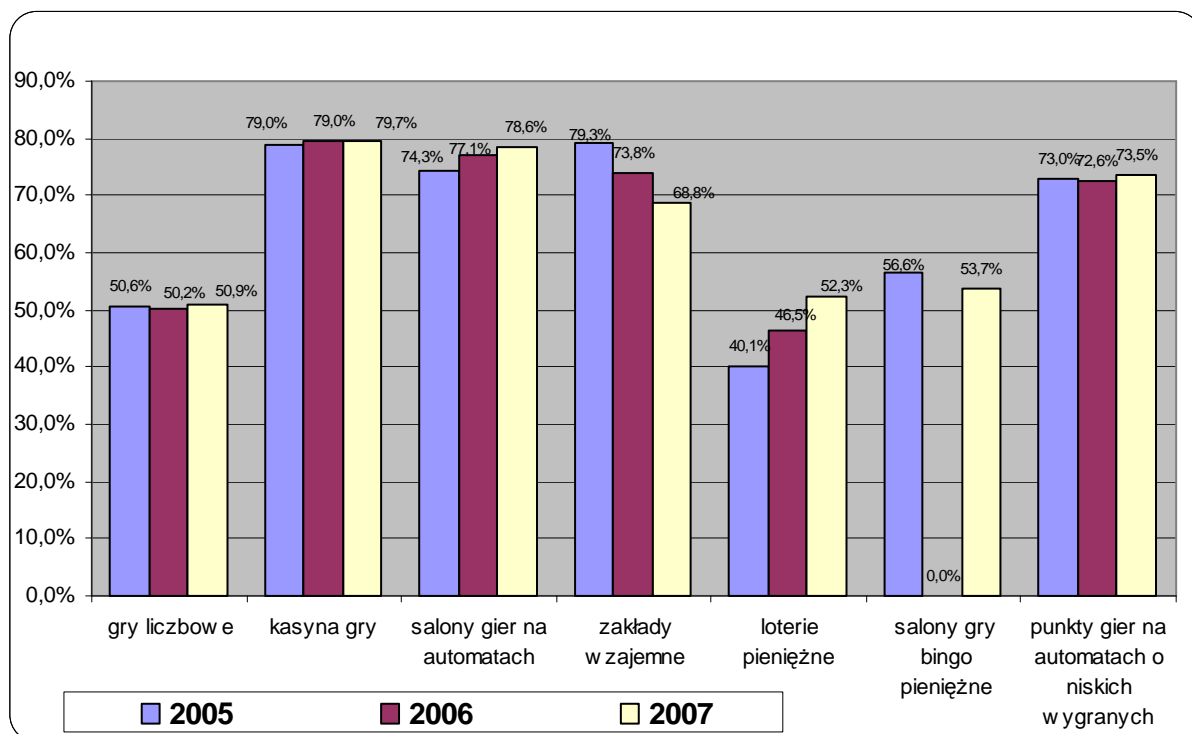
Tabela 18 Wygrane w grach i zakładach wzajemnych

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wygrane			Dynamika wygranych (rok poprzedni = 100)	
	2005	2006	2007	2006	2007
Gry liczbowe	1 185 905	1 130 201	1 345 805	95,3	119,1
Kasyna gry	782 567	867 918	1 064 308	110,9	122,6
Salony gier na automatach	779 787	1 136 149	1 625 616	145,7	143,1
Zakłady wzajemne	527 768	612 521	582 320	116,1	95,1
Loterie pieniężne	28 218	26 552	71 383	94,1	268,8
Salony gry bingo pieniężne	4 925	0	1 202	0	-
Punkty gier na automatach o niskich wygranych	985 126	1 755 385	3 626 914	178,2	206,6
R A Z E M	4 294 296	5 528 726	8 317 548	128,7	150,4

Źródło: dane na podstawie: sprawozdania SGL-1 oraz rocznej informacji z działalności podmiotów w punktach gier na automatach o niskich wygranych

Wykres 5. Udział wygranych w przychodach z gier i zakładów wzajemnych w latach 2005-2007

2.3. Sytuacja finansowo – ekonomiczna podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych

W 2007 roku w różnych segmentach rynku gier i zakładów wzajemnych, na podstawie udzielonych zezwoleń działalność prowadziło 66 podmiotów gospodarczych. Liczbę tych podmiotów obrazuje tabela 19.

Tabela 19 Liczba podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2006-2007 w zakresie gier

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów	
	2006	2007
Gry stanowiące monopol Państwa	2	2
Gry zaliczane do tzw. wysokiego hazardu (spółki prowadzące działalność wyłącznie w oparciu o zezwolenia udzielone przez MF oraz 5 spółki działające jednocześnie w oparciu o zezwolenia udzielone przez MF i dyr. IS)	17	19
Gry zaliczane do tzw. niskiego hazardu (spółki prowadzące działalność wyłącznie w oparciu o zezwolenia udzielone przez dyr. IS oraz 2 spółki działające jednocześnie w oparciu o zezwolenia udzielone przez MF i dyrektorów IS)	44	45
R A Z E M	63	66

Wyniki finansowo-ekonomiczne podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych w 2007 roku wykazane w bilansie i rachunku zysków i strat na dzień 31 grudnia 2007 roku oraz w sprawozdawczości sporządzanej przez podmioty dla Ministerstwa Finansów kształtowały się w sposób następujący:

2.3.1. Sytuacja majątkowa oraz źródła finansowania majątku podmiotów

Wartość aktywów jak i pasywów podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych na dzień 31 grudnia 2007 roku wyniosła 2.018.035 tys. zł. wobec 1.544.019 tys. zł przed rokiem.

Tabela 20 Struktura majątku podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych oraz źródła jego finansowania (w tys. zł.)

Wyszczególnienie	2006				2007			
	ogółem podmioty	w tym			ogółem podmioty	w tym		
		podmioty realizujące monopol Państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF oraz przez IS (13+4) – wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez IS oraz przez MF oraz IS – niski hazard (42+2)		podmioty realizujące monopol Państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF oraz przez IS (14+5) – wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez IS oraz przez MF oraz IS – niski hazard (43+2)
Liczba podmiotów	63	2	17	44	66	2	19	45
Aktywa (w tys. zł)	1.544.019	824.845	425.744	293.430	2.018.035	944.819	543.105	530.111
w tym: A. majątek trwały	611.674	98.512	333.106	180.056	979.569	229.052	397.058	353.459
B. majątek obrotowy	932.344	726.333	92.637	113.374	1.038.466	715.767	146.047	176.652
Pasywa (w tys. zł)	1.544.019	824.845	425.744	293.430	2.018.035	944.819	543.105	530.111
w tym:								
A. Kapitały własne	942.025	610.882	179.943	151.200	1.286.462	746.747	225.110	314.605
w tym:								
- Kapitał podstawowy	283.670	119.166	106.982	57.522	254.998	118.386	70.187	66.425
B. zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania	601.994	213.962	245.804	142.228	731.573	198.072	317.995	215.506
w tym: - długoterminowe	86.559	0	68.569	17.990	153.520	7.143	117.740	28.637
- krótkoterminowe	457.336	171.569	165.214	120.553	578.053	190.929	200.255	186.869
Przychody z całokształtu działalności (w tys. zł)	7.414.262	2.390.376	3.479.666	1.544.220	10.682.050	2.921.628	4.349.752	3.410.670
Koszty z całokształtu działalności (w tys. zł)	6.981.946	2.103.089	3.430.707	1.448.150	10.031.762	2.565.479	4.265.376	3.200.907
Zysk/strata z działalności gospodarczej (w tys. zł)	432.316	287.287	48.959	96.070	650.288	356.149	84.376	209.763
Zyski nadzwyczajne (w tys. zł)	46	0	0	46	61	0	0	61
Starty nadzwyczajne (w tys. zł)	567	0	0	567	652	0	0	652
Zysk / strata brutto (w tys. zł)	431.795	287.287	48.959	95.549	649.697	356.149	84.376	209.172
Podatek dochodowy (w tys. zł)	97.291	64.819	13.334	19.138	112.158	48.606	19.412	44.140
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego (w tys. zł)	35.661	34.719	0	942	46.257	46.257	0	0
Zysk /strata netto (w tys. zł)	298.843	187.749	35.625	75.469	491.282	261.285	64.964	165.033

Źródło: dane liczbowe uzyskane z bilansów oraz rachunku zysków i strat spółek prowadzących działalność na podstawie zezwoleń udzielonych przez Ministra Finansów oraz dyrektorów izb skarbowych

W strukturze aktywów w 2007r :

- **majątek trwały** stanowił **48,5%** wobec **39,6%** przed rokiem, w tym:
  - w spółkach prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa 24,2% wobec 11,9% przed rokiem,
  - w pozostałych podmiotach odpowiednio 73,1% (wysoki hazard) oraz 66,7% (niski hazard) wobec 78,2% (wysoki hazard) oraz 61,4% (niski hazard) przed rokiem,
- **majątek obrotowy** stanowił **51,5%** wobec **60,4%** przed rokiem, w tym:
  - w spółkach prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa 75,8%, wobec 88,1% przed rokiem,

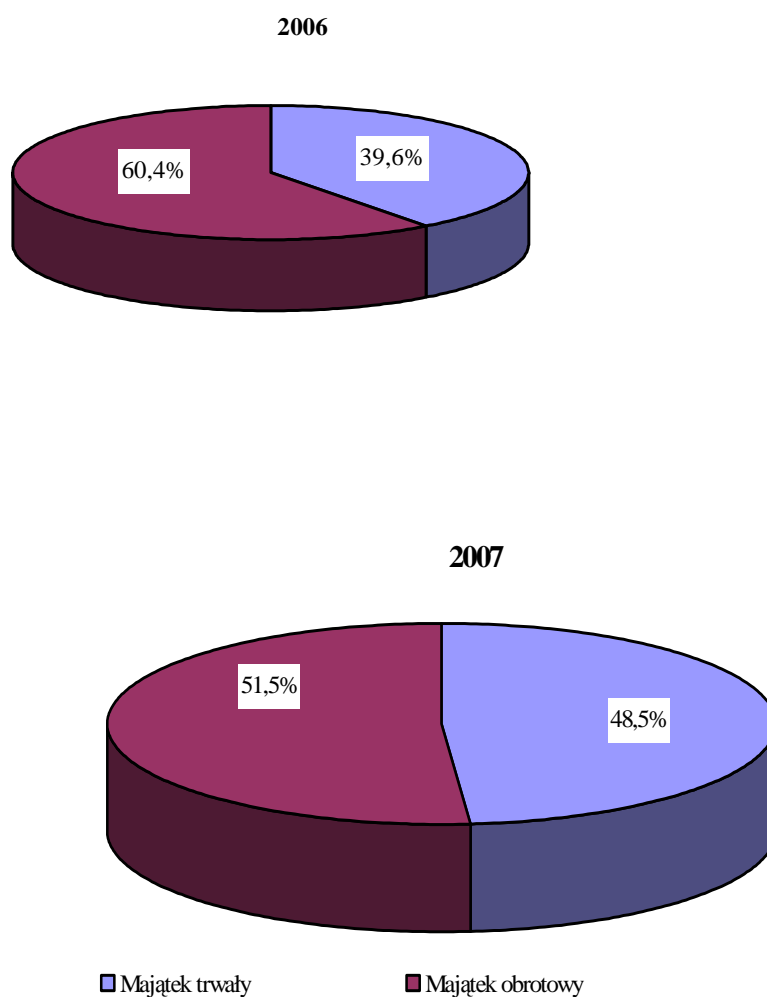
– w pozostałych podmiotach, odpowiednio 26,9% (wysoki hazard) oraz 33,3% (niski hazard), wobec 21,8% (wysoki hazard) oraz 38,6% (niski hazard) przed rokiem.

W strukturze całego rynku wartość aktywów podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych wynosiła:

- w odniesieniu do spółek prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa w 2007 roku aktywa stanowiły 46,8%, wobec 53,4% przed rokiem,
- w pozostałych podmiotach odpowiednio 26,9% (wysoki hazard) oraz 26,3% (niski hazard), wobec 27,6 % (wysoki hazard) oraz 19,0% (niski hazard) przed rokiem.

W strukturze wartości aktywów podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych, majątek obrotowy w 2007 roku, w stosunku do 2006 roku, zmniejszył się o 8,9 punktu procentowego, a majątek trwały był odpowiednio wyższy. Sposób zaangażowania kapitałów podmiotów ww. rynku przedstawia Tabela 20.

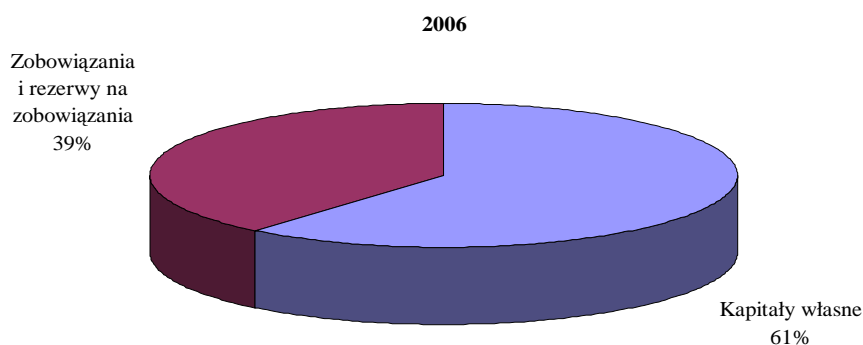
Wykres 6. Struktura majątku podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2006-2007

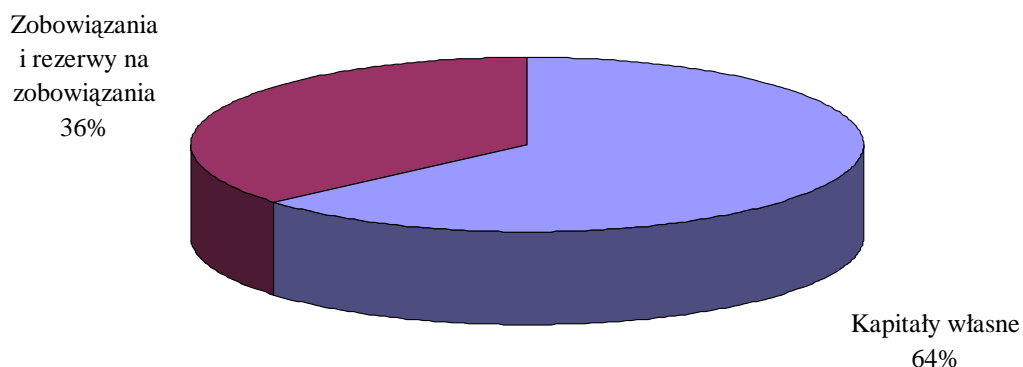
W strukturze pasywów:

- **kapitały własne stanowiły 63,7%**, wobec **61,0%** w roku poprzednim, w tym:
  - w spółkach prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa 79,0%, wobec 74,1% przed rokiem,
  - w pozostałych podmiotach, odpowiednio 41,4% (wysoki hazard) oraz 59,3% (niski hazard), wobec 42,3% (wysoki hazard) oraz 51,5% (niski hazard) przed rokiem.

- **zobowiązania i rezerwy na zobowiązania stanowiły 36,3%**, wobec **39,0%** przed rokiem, w tym:
  - w spółkach prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa 21,0%, wobec 25,9% przed rokiem,
  - w pozostałych podmiotach, odpowiednio 58,6% (wysoki hazard) oraz 40,7% (niski hazard), wobec 57,7% (wysoki hazard) oraz 48,5% (niski hazard) przed rokiem.

Wykres 7. **Struktura źródeł finansowania majątku podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2006-2007**

2007

Powyższe dane wskazują, że w roku 2007, tak jak w roku 2006, na finansowanie majątku podmioty działające na rynku gier i zakładów wzajemnych, w ujęciu globalnym, w większym stopniu angażowały kapitały własne (odpowiednio 63,7% i 61,0%) niż obce (odpowiednio 36,30% i 39,0%). Nastąpił wzrost o 2,7 punkty procentowe udziału kapitałów własnych a spadek źródeł zewnętrznych w finansowaniu majątku w roku 2007, w stosunku do roku 2006.

Ponadto struktura źródeł finansowania majątku kształtowała się różnie w poszczególnych podmiotach prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych, i tak:

- podmioty prowadzące działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa w większym stopniu angażowały kapitały własne niż obce. W strukturze pasywów tych podmiotów - kapitały własne w roku 2007 stanowiły 79,0% wobec 74,1% przed rokiem, a zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania stanowiły 21,0% wobec 25,9% przed rokiem,
- podmioty zaliczone do grupy tzw. „wysokiego hazardu”, w większym stopniu angażowały kapitały obce niż własne. W strukturze pasywów kapitały własne w roku 2007 stanowiły 41,4%, wobec 42,3% przed rokiem, a zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania stanowiły 58,6%, wobec 57,7% przed rokiem,
- podmioty zaliczane do grupy tzw. „niskiego hazardu”, w większym stopniu angażowały kapitały własne niż obce. W strukturze pasywów kapitały własne w roku 2007 stanowiły 59,3% wobec 51,5% przed rokiem, a zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania stanowiły 40,7% wobec 48,5% przed rokiem.

Przychody z całokształtu działalności w 2007 roku, w stosunku do roku ubiegłego, były wyższe o 44,0%, przy czym w spółkach prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa były wyższe o 22,2%, zaś w pozostałych podmiotach odpowiednio wyższe o 25,0% (wysoki hazard) i 120,9% (niski hazard).

Na przychody z całokształtu działalności podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych składają się przychody netto ze sprzedaży towarów i usług, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe.

Wynik finansowy brutto podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych w roku 2007 wyniósł 649.697 tys. zł, w tym w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa wyniósł 356.149 tys. zł, a w 2006 roku 431.795 tys. zł, w tym w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa wyniósł 287.287 tys. zł.

Podatek dochodowy w ww. podmiotach w 2007 roku był wyższy i wyniósł 112.158 tys. zł, wobec 97.291 tys. zł za rok ubiegły, natomiast obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego w 2007 roku wyniosły 46.257 tys. zł, wobec 35.661 tys. zł za rok ubiegły. Wzrost wartości wpływów z tytułu obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego spowodowany jest zwiększeniem obciążeń w spółkach działających w zakresie gier objętych monopolem Państwa, które generują 100% wpływów z tego tytułu.

Wynik finansowy netto ww. podmiotów w 2007 roku ukształtował się na poziomie 491.282 tys. zł, w tym:

- w spółkach prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa na poziomie 261.285 tys. zł,
- w pozostałych spółkach odpowiednio 64.964 tys. zł (wysoki hazard) oraz 165.033 tys. zł (niski hazard).

2.3.2. Kapitały własne podmiotów

Tabela 21 Struktura kapitałów własnych podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2006				2007			
	ogółem podmioty	w tym			ogółem podmioty	w tym		
		podmioty realizujące monopol Państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF i IS (17+3) – wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez IS i MF (30 + 2) – niski hazard		podmioty realizujące monopol Państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF i IS (13+4) – wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez IS i MF (42+2) – niski hazard
Liczba podmiotów	63	2	17	44	67	2	19	45
Kapitały własne, w tym:	942.025	610.882	179.943	151.200	1.286.462	746.747	225.110	314.605
Kapitał podstawowy	239.570	119.166	62.882	57.522	254.998	118.386	70.187	66.425
Kapitał zapasowy	425.935	308.133	101.702	16.100	564.327	372.150	119.896	72.281
Kapitał z aktualizacji wyceny	3.627	0	3.627	0	2.710	-862	3.572	0
Poz. kapitały rezerwowe	5.891	0	587	5.304	12.088	0	2.238	9.850
Zysk/strata lat ubiegłych	-31.925	-4.166	-24.481	-3.278	-35.334	-4.212	-35.747	4.626
Zysk/strata roku obrotowego	298.927	187.749	35.626	75.552	491.282	261.285	64.964	165.033
Odpisy zysku netto	-	-	-	-	-3.609	-	-	-3.609

Źródło: dane liczbowe uzyskane z bilansów oraz rachunku zysków i strat spółek prowadzących działalność na podstawie zezwoleń udzielonych przez Ministra Finansów oraz dyrektorów izb skarbowych

Łączna wartość kapitałów własnych podmiotów rynku gier zakładów wzajemnych w 2007 roku, w stosunku do roku ubiegłego, wzrosła o 36,6%, w tym:

- w spółkach prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa nastąpił wzrost o 22,2%,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do wysokiego hazardu wzrosła o 25,1%,

– w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do niskiego hazardu wzrosła o 108%.

Łączna wartość kapitału podstawowego (udziały, akcje), w stosunku do roku ubiegłego, była wyższa o 6,4%, w tym:

– w spółkach prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa – praktycznie nie uległa zmianie (spadek o 0,6%),

– w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do wysokiego hazardu była wyższa o 11,6%,

– w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do niskiego hazardu wzrosła o 15,5%.

Łączna wartość kapitału zapasowego, w stosunku do roku ubiegłego, wzrosła o 32,5%, w tym:

– w spółkach prowadzących działalność w zakresie gier objętych monopolem Państwa wzrost wyniósł 20,8%,

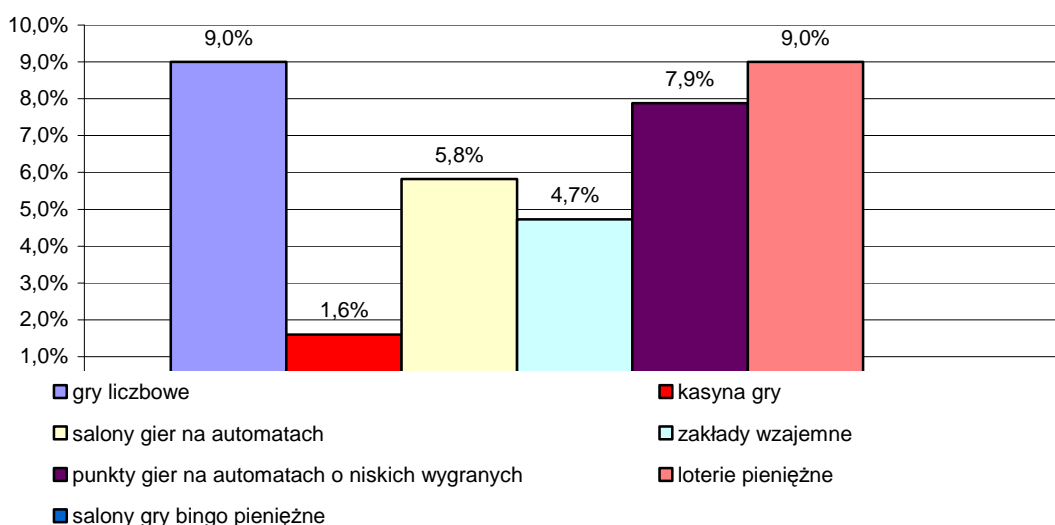
– w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do wysokiego hazardu wzrosła o 17,9%,

– w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do niskiego hazardu wzrosła o 449%.

2.3.3. Rentowność sprzedaży gier i zakładów wzajemnych

Rentowność sprzedaży gier i zakładów wzajemnych w poszczególnych segmentach rynku w 2007 roku, podobnie jak w latach poprzednich, charakteryzuje się bardzo dużą rozpiętością. Rentowność loterii pieniężnych, pomimo dalszego znaczącego spadku sprzedaży, kształtowała się na takim samym poziomie jak w przypadku gier liczbowych i wyniosła 9,0%.

Wykres 8. Wskaźniki rentowności gier i zakładów wzajemnych w 2007 roku

Rentowność sprzedaży w poszczególnych segmentach rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2005-2007 przedstawiała się w sposób następujący:

Gry liczbowe

Tabela 22 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier liczbowych w latach 2005-2007

Rok	Wskaźnik rentowności
2005	8,6%
2006	10,0%
2007	9,0%

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Rentowność sprzedaży gier liczbowych w 2007 roku obniżyła się o jeden punkt procentowy, tj. do poziomu 9%. Pomimo spadku utrzymuje się ona jednak na wysokim poziomie, co świadczy o dużym zainteresowaniu potencjalnych graczy tego typu segmentem rynku.

☞ Kasyna gry

Tabela 23 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier urządzanych w kasynach gry w latach 2005-2007

Rok	Wskaźnik rentowności	Liczba ośrodków gier	
		Całkowita	ośrodki nierentowne
2005	1,2%	27	11
2006	2,6%	27	11
2007	1,6%	28	11

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W 2007 roku wskaźnik rentowności obniżył się o 1 punkt procentowy w stosunku do roku poprzedniego i osiągnął wartość 1,6%. Liczba nierentownych ośrodków gier utrzymała się na poziomie 11 ośrodków.

☞ Salony gier na automatach

Tabela 24 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier urządzanych w salonach gier na automatach w latach 2005-2007

Rok	Wskaźnik rentowności	Liczba ośrodków gier	
		całkowita	ośrodki nierentowne
2005	4,5%	175	45
2006	4,7%	188	45
2007	5,8%	204	35

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W roku 2007 zaobserwowano znaczący wzrost wskaźnika rentowności dla gier urządzanych w salonach gier na automatach. Kształtował się on na poziomie 5,8%. Liczba ośrodków nierentownych w stosunku do 2005 i 2006 roku uległa znacznemu obniżeniu do poziomu 35 ośrodków. Wynika to z uruchomienia kolejnych ośrodków gier w roku 2007.

☞ Zakłady wzajemne

Tabela 25 Wskaźniki rentowności sprzedaży zakładów wzajemnych w latach 2005-2007

Rok	Wskaźnik rentowności
2005	0,9%
2006	2,0%
2007	4,7%

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Po osiągnięciu przez wskaźnik rentowności poziomu nieprzekraczającego 1% w roku 2005, w kolejnych dwóch latach zaobserwowany został wyraźny wzrost tego wskaźnika do poziomu 4,7%.

☞ Loterie pieniężne

Tabela 26 Wskaźniki rentowności sprzedaży loterii pieniężnych w latach 2005-2007

Rok	Wskaźnik rentowności			
	Ogółem	Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	PML Sp. z o.o.*	PML Sp. z o.o. w likwidacji.
2005	9,9%	10,5%	ujemny	-
2006	13,1%	13,6%	ujemny	-
2007	9,0%	9,0%	ujemny	27%

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

* PML Sp. z o.o. w likwidacji od 31 sierpnia 2007 r.

W 2007 roku rentowność sprzedaży w segmencie rynku loterii pieniężnych w stosunku do roku 2006 spadła o 4,1 punkty procentowe. Próg rentowności sprzedaży osiągają jedynie loterie organizowane przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o.

☞ Salony gry bingo pieniężne

Tabela 27 Wskaźniki rentowności sprzedaży gry bingo pieniężne w latach 2005-2007

Rok	Wskaźnik rentowności
2005	ujemny
2006	nie prowadzono
2007	ujemny

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Pomimo, że osiągnięty do 2005 roku poziom sprzedaży z urządzania tych gier nie pozwalał na wygenerowanie zysków, w 2007 roku został otwarty jeden salon gry bingo pieniężne, który wykazał ujemną rentowność sprzedaży.

☞ Punkty gier na automatach o niskich wygranych

Tabela 28 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier na automatach o niskich wygranych w latach 2005 – 2007

Rok	Wskaźnik rentowności
2005	3,8%
2006	4,7%
2007	7,9%

Źródło: dane na podstawie rocznej informacji z działalności podmiotów w punktach gier na automatach o niskich wygranych

Wskaźnik rentowności sprzedaży gier urządzanych w punktach gier na automatach o niskich wygranych w 2007 roku, w porównaniu do 2006 roku, wzrósł znacznie, tj. o 3,2 punkty procentowe do poziomu 7,9%.

3. Podatek od gier, opłaty i dopłaty w grach stanowiących monopol Państwa

3.1. Podatek od gier

Tabela 29 Podatek od gier na podstawie sprawozdań SGL-1 oraz rocznej informacji z działalności podmiotów w punktach gier na automatach o niskich wygranych. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Podatek od gier			Dynamika podatku od gier (rok poprz. = 100)	
	2005	2006	2007	2006	2007
gry liczbowe	469 131	450 310	529 027	96,0	117,5
Salony gier na automatach	121 538	151 855	198 897	124,9	131,0
Kasyna gry	83 707	99 641	122 051	119,0	122,5
zakłady wzajemne	63 754	83 037	83 948	130,2	101,1
loterie pieniężne	10 547	8 560	20 491	81,2	239,4
Salony gry bingo pieniężne	871	0	225	-	-
Razem gry i zakłady wzajemne	749 548	793 403	954 639	105,9	120,3
Punkty gier na ANW	56 140	114 213	155 381	203,4	136,0
R A Z E M	805 688	907 616	1 110 020	112,7	122,3

Kwoty należne z tytułu podatku od gier w 2007 roku osiągnęły poziom 1 110,0 mln zł i były wyższe niż w roku 2006 o 22,3%.

Zrealizowane dochody budżetu państwa z tytułu podatku od gier za 2007 rok wyniosły 1 106,7 mln zł⁷.

Różnica pomiędzy kwotą należną z tytułu podatku od gier a kwotą zrealizowanych dochodów budżetu państwa wynika między innymi z:

- dokonanych w 2007 roku wpłat za lata poprzednie,
- niewpłaconych zaległości,
- wydanych pokontrolnych decyzji wymiarowych dotyczących wpłat podatku od gier i jego zwrotu,
- przesunięcia w niektórych przypadkach części płatności podatku od gier na początek nowego roku budżetowego.

Wzrost tych wpływów został wygenerowany przede wszystkim przez segmenty gier na automatach o niskich wygranych oraz salonów gier na automatach.

W 2007 roku wzrost wpływów z podatku od gier odnotowano we wszystkich segmentach rynku:

- największy – w segmencie loterii pieniężnych, wpływy z podatku od gier wzrosły o 139,4%,
- w segmencie gier na automatach o niskich wygranych, wpływy z podatku od gier wzrosły o 36,0%,
- w segmencie salonów gier na automatach – o 31,0%,
- w segmencie kasyn gry – o 22,5%.
- w grach liczbowych – o 17,5%.
- w segmencie zakładów wzajemnych – o 1,1%.

Dodatkowo należy zauważyć, że w przypadku loterii pieniężnych i gier liczbowych nie utrzymał się spadek poziomu wpływów z tytułu podatku od gier, jak miało to miejsce w roku 2006. Zwłaszcza w odniesieniu do loterii pieniężnych nastąpiła radykalna zmiana (ponad dwukrotny wzrost wpływów podatkowych w stosunku do roku 2006; wysokość uzyskanego podatku od gier zbliżyła się do wielkości z roku 2003, która wyniosła 21 268 tys. zł).

⁷ Dane z wykonania budżetu państwa za 2007 r.

Ponadto w roku 2007 zanotowano również wpływy z podatku od gier w związku z organizacją gry bingo pieniężne.

Struktura wpływów z podatku od gier, w porównaniu do struktury z roku 2006, wskazuje zmniejszenie się udziału w łącznych wpływach podatkowych wpływów z segmentu rynku gier liczbowych i zakładów wzajemnych, utrzymanie się bez zmian udziału kasyn gry, zaś w pozostałych segmentach wskazuje wzrost, w największym stopniu w segmentach: loterii pieniężnych – z 0,9% do 1,8% oraz gier na automatach o niskich wygranych – z 12,6% do 14,0% udziału w całkowitej kwocie podatku od gier w roku 2007.

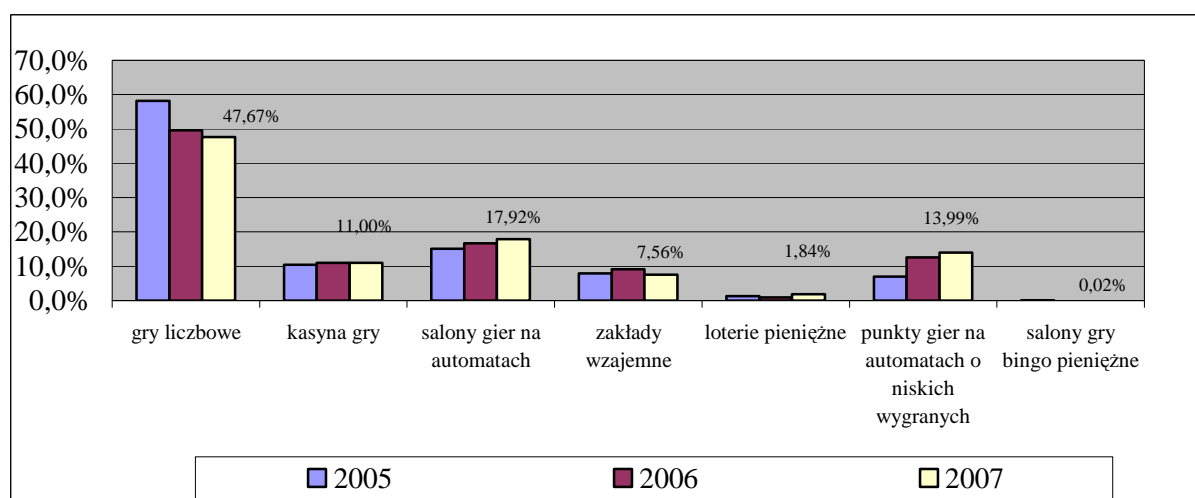
Tabela 30 Struktura wpływów z podatku od gier w latach 2005-2007 w podziale na rodzaje gier i zakłady wzajemne (w %)

Rodzaj gry	2005	2006	2007
gry liczbowe	58,2	49,6	47,7
salony gier na automatach	15,1	16,7	17,9
kasyna gry	10,4	11,0	11,0
zakłady wzajemne	7,9	9,2	7,6
punkty gier na ANW	7,0	12,6	14,0
loterie pieniężne	1,3	0,9	1,8
salony gry bingo pieniężne	0,1	0	0,02

W strukturze wpływów z podatku od gier za 2007 rok największy udział miały następujące rodzaje gier i zakładów wzajemnych, w kolejności:

- gry liczbowe (47,7%),
- salony gier na automatach (17,9%),
- punkty gier na automatach o niskich wygranych (14,0%),
- kasyna gry (11%),
- zakłady wzajemne, loterie pieniężne i bingo pieniężne (odpowiednio: 7,6%, 1,8% i 0,02%).

Wykres 9. Zmiana struktury wpływów z podatku od gier w latach 2005-2007

W analizowanym okresie w dochodach budżetu państwa z tytułu podatku od gier wzrastał sukcesywnie udział podatku od gier na automatach o niskich wygranych i gier na automatach. Po wzroście w roku ubiegłym zanotowano ponowny spadek udziału wpływów podatkowych z zakładów wzajemnych. Zanotowano podwojenie udziału podatku z loterii pieniężnych, który jednak w skali całego rynku ma

marginalny charakter. Udział podatku od gier z kasyn gry w roku 2005 wynosił 10,4%, wzrósł do poziomu 11,0% w roku 2006 i utrzymał się na tym poziomie w kolejnym, 2007 roku.

Dynamika wpływów z tytułu podatku od gier w poszczególnych segmentach rynku gier i zakładów wzajemnych jest zróżnicowana i przedstawiała się w następujący sposób:

↳ Gry liczbowe

Podatek od gier liczbowych w roku 2005 stanowił ponad połowę ogólnych wpływów do budżetu państwa z tego tytułu, natomiast od roku 2006 jego udział, we wpływach z tego tytułu, zaczął spadać poniżej 50%:

- w 2005 roku – 58,2%,
- w 2006 roku – 49,6%,
- w 2007 roku – 47,7%,

↳ Kasyna gry

Udział podatku od gier urządzanych w kasynach gry, po nieznacznym zmniejszeniu w roku 2005, ponownie wzrósł i przez kolejne dwa lata utrzymał się na niezmiennym poziomie:

- w 2005 roku – 10,4%,
- w 2006 roku – 11,0%,
- w 2007 roku – 11,0%.

↳ Salony gier na automatach

W strukturze podatku od gier w analizowanym okresie dochody budżetowe z tytułu podatku od gier na automatach sukcesywnie wzrastały:

- w 2005 roku – 15,1%,
- w 2006 roku – 16,7%,
- w 2007 roku – 17,9%.

↳ Zakłady wzajemne

Na przestrzeni lat 2005 – 2007 dochody budżetowe z tytułu podatku od gier z zakładów wzajemnych wahały się w granicach 8-9%. Pomimo nieznacznego wzrostu dochodów w roku 2007 nastąpił jednoczesny spadek udziału w strukturze rynku do 7,6%.

Tabela 31 Podatek od gier z zakładów wzajemnych w latach 2005 - 2007

(w tys. zł)

Rodzaje zakładów wzajemnych	2005	2006	2007
Totalizatory	1 095	807	1 161
Bukmacherstwo	62 659	82 230	82 787
R A Z E M	63 754	83 037	83 948

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Po wzroście w roku 2006 wpływów podatkowych z tytułu podatku od gier z zakładów wzajemnych do ponad 20% w stosunku do roku poprzedniego, w roku 2007 nastąpiło zahamowanie tego tempa wzrostu i łączny przyrost na poziomie 1,0%, pomimo dużej dynamiki przyrostu wpływów podatkowych z totalizatorów (43,9%), mających jednakże marginalny udział w łącznych przychodach z podatku od gier z zakładów wzajemnych.

Strukturę wpływów podatku od gier z zakładów wzajemnych na przestrzeni ostatnich trzech lat charakteryzują wahania:

- w 2005 roku – 7,9%,
- w 2006 roku – 9,2%,
- w 2007 roku – 7,6%.

Dominująca część wpływów z podatku od gier z zakładów wzajemnych w dalszym ciągu generowana jest przez podmioty zarządzające zakładami bukmacherstwa (98,6%). W roku 2007 odnotowano wzrost udziału zakładów totalizatora do poziomu 1,4%.

a) zakłady totalizatora – struktura wpływów z podatku od gier

Tabela 32 Struktura wpływów podatku od gier z totalizatorów w latach 2005-2007 (w %)

Rodzaje totalizatorów	2005	2006	2007
odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	35,5	1,0	15,8
odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi	64,5	99,0	84,2

W strukturze wpływów z podatku od gier z zakładów totalizatora, podatek od zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi stanowił niemal całą kwotę wpływów. Zgodnie z ustawą stawka podatku na odgadywanie wyników sportowego współzawodnictwa ludzi wynosi 10%, a na odgadywanie wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt – 2%. Ponadto w roku 2006 nie prowadziła już działalności spółka Służewiec Tory Wyścigów Konnych Sp. z o.o. w likwidacji, generująca w latach wcześniejszych znaczącą część przychodów z tytułu zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt. W roku 2007 nastąpiło zmniejszenie rozpiętości w strukturze wpływów podatkowych pomiędzy zakładami totalizatora obejmującymi współzawodnictwo zwierząt a zakładami totalizatora obejmującymi współzawodnictwo ludzi, niemniej w dalszym ciągu w strukturze wpływów podatkowych z zakładów totalizatora dominują wpływy związane ze współzawodnictwem ludzi.

b) zakłady bukmacherstwa – struktura wpływów z podatku od gier

Tabela 33 Struktura wpływów z podatku od gier z zakładów bukmacherskich w latach 2005-2007 (w %)

Rodzaje zakładów bukmacherskich	2005	2006	2007
odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	–	–	0,3
odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi i inne zdarzenia	100,0	100,0	99,7

Podatek od gier z zakładów bukmacherstwa polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi już od 2001 roku zdominował strukturę wpływów z tytułu tego podatku. W roku 2007 nastąpiła zmiana w wieloletniej tendencji, polegająca na wznowieniu zakładów bukmacherstwa

polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt. Podatkowe przychody z tego tytułu w strukturze podatku od gier z zakładów bukmacherstwa wyniosły 0,3%. W strukturze wpływów polegających na odgadywaniu wyników współzawodnictwa ludzi i innych zdarzeń, większą część wpływów, tj. 43,3% uzyskano z tytułu „pozostałe rodzaje zakładów”, takich, jak zaistnienie różnych zdarzeń społecznych lub ekonomicznych. Stanowi to spadek w stosunku do roku 2006, w którym z tego samego tytułu uzyskano aż 70,1% wpływów podatkowych. Pozostałe 56,4% wpływów w 2007 roku zyskano z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi. Oznacza to, że nastąpiło większe wyrównanie wpływów z obydwu rodzajów zakładów.

↳ **Loterie pieniężne**

Podatek od gier z loterii pieniężnych w roku 2007 w porównaniu z rokiem 2006 zwiększył się o 139,4%. Był to kolejny rok odwrócenia się tendencji spadkowej przychodów oraz podatku od gier z loterii pieniężnych (w 2005 roku w porównaniu z rokiem 2004 podatek ten zmniejszył się o 39%, w roku 2006 w stosunku do roku 2005 – o 19,0%). W strukturze podatku od gier udział loterii pieniężnych kształtuje się zgodnie z poniższym:

- w 2005 roku – 1,3%,
- w 2006 roku – 0,9%,
- w 2007 roku – 1,8%.

↳ **Salony gry bingo pieniężne**

Działalność w zakresie salonów gry bingo pieniężne od kilku lat cechowała wyraźna tendencja spadkowa zarówno w odniesieniu do przychodów, jak również wpływów budżetowych z podatku od gier. W 2005 roku, w porównaniu do roku poprzedniego, podatek od gier urządzanych w salonach gry bingo pieniężne był niższy o 40,6%, w roku 2006 wpływy z tego tytułu ustały całkowicie w związku z wygaśnięciem zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie urządzania gry bingo pieniężne. W związku z ponownym podjęciem działalności w tym zakresie, w roku 2007 zanotowano wpływy z tytułu podatku od gier na poziomie 0,02% struktury w łącznej kwocie podatku.

W strukturze podatku od gier udział gry bingo pieniężne kształtował się następująco:

- w 2005 roku – 0,1%,
- w 2006 roku – 0%,
- w 2007 roku – 0,02%.

↳ **Punkty gier na automatach o niskich wygranych**

Zgodnie z art. 45a ustawy podatnicy posiadający zezwolenie na urządzanie gier na automatach o niskich wygranych, w roku 2007 uiszczali zryczałtowany podatek od gier, w wysokości 125 euro od każdego automatu o niskich wygranych. Stanowiło to utrzymanie bez zmian stawki obowiązującej w roku 2006.

Wpływy ze zryczałtowanego podatku od gier na automatach o niskich wygranych w roku 2007 wyniosły 155,3 mln zł i stanowiły 14,0% udziału w podatku od gier z całego rynku gier i zakładów wzajemnych. Analogiczne wpływy w roku 2006 wyniosły 114,2 miliona zł i zajmowały 12,6% w strukturze podatku. W porównaniu do roku poprzedniego, w wartościach pieniężnych nastąpił wzrost wpływów podatkowych

o 36,0%. Nadal utrzymuje się tendencja wzrostowa tego segmentu w rynku, niemniej w porównaniu roku 2006 do roku 2005, gdy wzrost wyniósł 103% więcej wpływów z podatku od gier, następuje wyhamowanie dynamiki tego wzrostu.

3.2. Wpływy z opłat za zezwolenia, egzaminy i świadectwa zawodowe w 2007 roku

Zgodnie z ustawą opłaty za udzielenie bądź przedłużenie zezwolenia, przeprowadzenie egzaminu, wydanie świadectwa zawodowego i uznanie za równoważne świadectwa wydanego przez wyspecjalizowaną organizację, na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy, stanowią dochód budżetu państwa i były wpłacane na wyodrębniony rachunek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W roku 2007 wpływy z tego tytułu wyniosły 26,6 mln zł i były niższe o 12,2 % niż w roku 2006, kiedy to wpływy z tego tytułu wyniosły 30,3 mln zł i były wyższe niż w roku 2005 o 5,6%. Obniżenie wpływów z opłat za zezwolenia, egzaminy i świadectwa zawodowe warunkowane jest indywidualnymi decyzjami podmiotów w zakresie skali i zakresu prowadzenia działalności oraz szkolenia pracowników.

3.3. Dopłaty do stawek, cen losów i innych dowodów udziału w grach

Nowelizacja ustawy *o grach losowych i zakładach wzajemnych* z dnia 19 sierpnia 1994 roku ⁸ z dniem 1 listopada 1994 roku wprowadziła dopłaty do stawek w grach liczbowych stanowiących monopol Państwa w wysokości 20% stawki ustalonej dla gry.

Z dniem 15 czerwca 2003 roku, w wyniku kolejnej nowelizacji ustawy zwiększono stawkę dopłat w grach liczbowych z 20% do 25%. Ponadto ustanowiono dopłaty do wideoloterii, loterii pieniężnych i gry telebingo w wysokości 10%.

Według stanu prawnego obowiązującego na koniec 2007 roku wpływy z ww. źródeł przekazywane były na wyodrębniony rachunek utworzony w tym celu przez:

- ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego – w wysokości 20%,
- ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu – w wysokości 80%.

Kwotę naliczonych dopłat do stawek w grach stanowiących monopol Państwa w latach 2005-2007 ilustruje tabela 34.

Tabela 34 Wpływy z tytułu dopłat do stawek w grach stanowiących monopol Państwa (w tys. zł)

Rok	2005	2006	2007
wpływy z dopłat do stawek w grach liczbowych	586 414	562 887	661 284
wpływy z dopłat do stawek w loteriach pieniężnych	5 228	5 503	13 603
RAZEM DOPLĄTY	591 642	568 390	674 887

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Spółki Totalizator Sportowy Sp. z o.o. oraz Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o. w likwidacji przekazały kwotę dopłat w obowiązujących prawem terminach w wysokości 656 273 tys. zł na:

- kulturę 131 254 tys. zł,
- sport 525 019 tys. zł.

⁸ Dz. U. z 1994r., Nr 98, poz. 472

4. Nadzór i kontrola działalności określonej ustawą

Zgodnie z art. 48 ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych, sprawuje nadzór i kontrolę nad działalnością podmiotów urządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne lub gry na automatach - w zakresie zgodności tej działalności z przepisami ustawy, udzielonym zezwoleniem oraz regulaminem gry losowej, zakładu wzajemnego lub gry na automacie.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje nadzór i kontrolę nad działalnością podmiotów urządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne lub gry na automatach za pośrednictwem podległych mu jednostek, takich jak:

- 1) właściwe merytorycznie departamenty Ministerstwa Finansów (Departament Służby Celnej oraz Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier);
- 2) izby skarbowe, urzędy skarbowe i urzędy kontroli skarbowej;
- 3) urzędy celne.

Schemat organizacyjny służb realizujących nadzór i kontrolę nad działalnością rynku gier i zakładów wzajemnych zawiera załącznik nr 1.

Zgodnie z art. 48a izba skarbowa, która udzieliła zezwolenia, sprawuje nadzór i kontrolę nad działalnością podmiotów urządzających gry na automatach o niskich wygranych w zakresie zgodności tej działalności z przepisami ustawy, udzielonym zezwoleniem oraz regulaminem gry.

Korzystając ze stworzonych możliwości prawnych, minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazał w drodze rozporządzenia⁹ zakres swoich uprawnień nadzorczych i kontrolnych dyrektorom izb skarbowych w stosunku do podmiotów urządzających gry na obszarze działania izby, takie jak: loterie fantowe, gry bingo fantowe i loterie promocyjne.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych sprawuje również szczególny nadzór podatkowy w zakresie urządzania gier w kasynach gry oraz na automatach i na automatach o niskich wygranych, tam gdzie się one znajdują, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.¹⁰

Nadzór i kontrola z upoważnienia Ministra Finansów wykonywana była w 2007 r. przez Departament Służby Celnej oraz Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier:

- poprzez szczegółową analizę przedstawionych dokumentów w postępowaniu administracyjnym, w ramach prowadzonej procedury związanej z udzielaniem zezwoleń,
- w podmiotach prowadzących działalność w oparciu o zezwolenie Ministra Finansów oraz w podmiotach realizujących monopol Państwa w zakresie gier losowych,
- poprzez stałą współpracę z innymi organami państwowymi w zakresie nadzoru nad rynkiem gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych.

Nadzór i kontrola realizowana przez administrację skarbową oraz naczelników urzędów celnych sprawowana jest poprzez:

- wykonywanie przez pracowników właściwych izb skarbowych kontroli prawidłowości urządzania loterii fantowych, gry bingo fantowe, loterii promocyjnych i gier na automatach o niskich wygranych - zgodnie z terytorialnym zasięgiem urządzania tych gier i miejscem wydania decyzji zezwalającej,

⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie upoważnienia dyrektorów izb skarbowych do wykonywania niektórych czynności w zakresie gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 152, poz. 1486).

¹⁰ Ustawa z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641, z późn. zm.).

- wykonywanie przez urzędy skarbowe planowanych i doraźnych kontroli własnych w zakresie prawidłowości rozliczania zobowiązań podatkowych oraz prawidłowości sporządzania deklaracji podatkowych,
- wykonywanie przez urzędy kontroli skarbowej planowanych i doraźnych kontroli własnych związanych z wykonywaniem uprawnień zawartych w ustawie,
- wykonywanie przez naczelników urzędów celnych szczególnego nadzoru podatkowego w zakresie gier urządanych w kasynach gry, gier na automatach w salonach gier i gier na automatach o niskich wygranych w punktach gier na automatach o niskich wygranych w miejscach ich urządzania oraz wykonywania działań kontrolnych w podmiotach urządzających gry na automatach bez zezwolenia.

Celem kontroli prowadzonych w 2007 r. przez pracowników Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier na podstawie upoważnień Ministra Finansów, było badanie czy podmiot, któremu udzielono zezwolenia nie narusza przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych, nie uchybia przepisom regulaminów oraz czy nie narusza warunków określonych w zezwoleniu.

Jednocześnie badano przeciwdziałanie praniu pieniędzy w przypadku urządzania i prowadzenia gier i zakładów wzajemnych. Kontrole obejmowały następujące elementy: identyfikację klienta, rejestracje transakcji (podejrzanej lub powyżej określonej kwoty), przechowywanie rejestrów i dokumentów źródłowych przez okres 5 lat, okresową analizę rejestrów i dokumentów źródłowych, przekazywanie informacji Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, wstrzymywanie transakcji.¹¹

Celem kontroli prowadzonych przez administrację skarbową było zapewnienie wykonywania zobowiązań podatkowych i dokonywania wpłat innych zobowiązań stanowiących dochód budżetu państwa.

Celem kontroli prowadzonych przez naczelników urzędów celnych było badanie, czy podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych działają zgodnie z przepisami ustawy, wydanymi do niej przepisami wykonawczymi, udzielonym zezwoleniem oraz z zatwierdzonym regulaminem gry lub zakładu wzajemnego.

Administracja skarbowa i naczelnicy urzędów celnych prowadzą czynności kontrolne w zakresie, jaki wynika z przepisów ustawy oraz innych przepisów regulujących zakres ich działania.

Tabela 35 Liczba kontroli w latach 2005 - 2007

Instytucje przeprowadzające kontrole	2005	2006	2007
Minister Finansów (kontrole realizowane przez Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych (2005-2006) i Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier (2006-2007)	26	20	22
Urzędy kontroli skarbowej (kontrole własne)	-	1	2
Izby skarbowe	34	24	12
Urzędy celne (kontrole doraźne przeprowadzane przez pracowników szczególnego nadzoru podatkowego)	13 046	15 646	19 749

¹¹ art. 21 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1505, z późn. zm.).

Nadzór i kontrola wykonywana przez Departament Kontroli Celno – Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów

W 2007 roku zostały wszczęte przez Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier 22 kontrole, w tym:

- 2 kontrole kasyn gry,
- 4 kontrole salonów gier na automatach,
- 8 kontroli loterii promocyjnych o zasięgu ogólnopolskim,
- 2 kontrole loterii audioteksowych,
- 6 kontroli punktów przyjmowania zakładów wzajemnych.

W trakcie prowadzonych przez Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier w 2007 roku kontroli badano punkty zakładów wzajemnych, urządzenie gier w ośrodkach gier, urządzenie loterii promocyjnych i loterii audioteksowych w zakresie zgodności ich urządzenia i prowadzenia z przepisami ustawy, udzielonym zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem gry losowej, zakładu wzajemnego lub gier na automatach.

W trakcie prowadzonych kontroli w 2007 roku w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych, ośrodkach gier, siedzibach podmiotów zarządzających gry losowe, zakłady wzajemne i gry na automatach stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- niepowiadomienie Ministra Finansów o rozpoczęciu działalności objętej zezwoleniem,
- niezgodne z zasadami określonymi w regulaminach loterii promocyjnych wydawanie nagród laureatom,
- niezgodne z zasadami określonymi w regulaminach loterii promocyjnych publikowanie danych osobowych laureatów w środkach masowego przekazu,
- zaniżanie wartości nagród w loterii promocyjnej,
- nieprawidłowe ewidencjonowanie i wypisywanie druków imiennych zaświadczeń o uzyskanej wygranej,
- nieprawidłowe pobieranie opłaty od osób wchodzących do kasyna gry,
- urządzenie bez zezwolenia w kasynach gry przedsięwzięć noszących cechy gier losowych,
- urządzenie w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych bez zezwolenia przedsięwzięć o cechach zakładów wzajemnych.

W związku z przeprowadzonymi czynnościami kontrolnymi w 2007 roku do urzędów skarbowych zostało skierowanych 8 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego określonych w rozdziale 9 Kodeksu karnego skarbowego (przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach).

Nadzór i kontrola wykonywane przez izby skarbowe

W ramach sprawowanego nadzoru i kontroli izby skarbowe przeprowadziły 6 kontroli, w trakcie których skontrolowano prawidłowość urządzenia 12 loterii promocyjnych.

Stwierdzone przez izby skarbowe nieprawidłowości dotyczyły:

- niezgodnego z postanowieniami regulaminu loterii promocyjnej sprawowania nadzoru nad loterią przez powołaną przez organizatora komisję nadzoru,

- niewłaściwego wypełniania przez organizatorów loterii promocyjnych zapisów regulaminów określających wymogi uczestnictwa w loterii.

W 2007 roku izby skarbowe, w ramach sprawowanego nadzoru i kontroli, przeprowadziły w siedzibach spółek 6 kontroli działalności podmiotów zarządzających i prowadzących gry na automatach o niskich wygranych oraz skontrolowały 204 punkty gier na automatach o niskich wygranych. W wyniku ustaleń kontrolnych przekazano 7 zawiadomień do urzędów skarbowych, celem wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach karnych skarbowych.

Stwierdzone przez izby skarbowe nieprawidłowości dotyczyły:

- dokonania zmiany w strukturze kapitału spółki prowadzącej działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, bez uzyskania wymaganego zezwolenia właściwej izby skarbowej,
- uszkodzenia w automacie plomb zabezpieczających jednostki badającej,
- nieinformowania izby skarbowej o przemieszczeniach automatów do gier o niskich wygranych,
- lokalizacji punktów gier na automatach o niskich wygranych, w miejscach niezgodnych z rodzajem lokalu określonym w ustawie o grach i zakładach wzajemnych,
- nieprzestrzegania postanowień udzielonego zezwolenia, w zakresie miejsc prowadzenia działalności,
- usytuowania punktów gier na automatach o niskich wygranych w odległości mniejszej niż 100 m od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych oraz ośrodków kultu religijnego,
- niepełnego wyposażania automatu w widoczną dla grających informację o warunkach gry,
- nieinformowania izby skarbowej o zmianach dotyczących własności lokalu, w którym zlokalizowano punkt gier na automatach o niskich wygranych.

Izby skarbowe, w ramach nadzoru, prowadziły szczegółową analizę przedstawionych dokumentów w postępowaniu administracyjnym, w zakresie prowadzonej procedury związanej z udzielaniem zezwoleń oraz sprawdzały liczbę uruchomionych punktów gier, przestrzeganie terminu rozpoczęcia działalności. Kontrolowały również prawidłowość i terminowość wnoszenia zabezpieczeń oraz spełniania warunków lokalizacji punktów gier.

Kontrola wykonywana przez pracowników i funkcjonariuszy szczególnego nadzoru podatkowego urzędów celnych

Kontrole w kasynach gry, salonach gier na automatach i punktach gier na automatach o niskich wygranych wykonywali pracownicy i funkcjonariusze szczególnego nadzoru podatkowego zatrudnieni lub pełniący służbę w urzędach celnych.

W 2007 roku urzędy celne w ramach szczególnego nadzoru podatkowego prowadziły w 26 kasynach gry kontrole w formie stałego nadzoru, związaną z otwarciem i zamknięciem stołów gry oraz obliczaniem rezultatów gier na stołach i na automatach.

W salonach gier na automatach szczególny nadzór podatkowy wykonywany był w formie kontroli doraźnych.

W 2007 roku pracownicy i funkcjonariusze szczególnego nadzoru podatkowego przeprowadzili w 204 salonach gier na automatach 1960 kontroli doraźnych.

Zakresem kontroli objęto:

- sprawdzanie stanu liczników wpłat i wypłat oraz porównanie ich z raportami dziennymi,
- obliczanie rezultatów gier na automatach,
- sprawdzenie prowadzonej dokumentacji,
- ustalanie zgodności stanu faktycznego, w stosunku do stanu stwierdzonego w protokole urzędowego sprawdzenia.

Podczas przeprowadzonych przez pracowników i funkcjonariuszy szczególnego nadzoru podatkowego kontroli stwierdzono 13 nieprawidłowości.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- braku w automacie plomb jednostki badającej,
- braku wpisu do rejestru imiennych zaświadczeń o wygranych uzyskanych przez uczestnika gry, danych o wystawionym zaświadczeniu,
- dokonywania skreśleń i poprawek w wystawionych imiennych zaświadczeniach o wygranych uzyskanych przez uczestnika gry.

W 2007 roku w punktach gier na automatach o niskich wygranych, pracownicy i funkcjonariusze szczególnego nadzoru podatkowego przeprowadzili 17789 kontroli doraźnych.

Zakresem kontroli objęto:

- obliczanie przychodów, stosowanie maksymalnej stawki i wartości maksymalnej wygranej w grach na automatach o niskich wygranych,
- sprawdzenie prowadzonej dokumentacji,
- ustalanie zgodności stanu faktycznego w stosunku do stanu stwierdzonego w protokole urzędowego sprawdzenia.

Podczas przeprowadzonych, przez pracowników i funkcjonariuszy szczególnego nadzoru podatkowego, kontroli stwierdzono 176 różnego rodzaju nieprawidłowości.

Nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

- braku właściwych wpisów do księgi kontroli eksploatacji automatu do gry i błędów w prowadzonej dokumentacji,
- nieważności plomb serwisowych w automatach,
- nieterminowego zawiadamiania naczelników urzędów celnych o wprowadzonych zmianach, w stosunku do stanu stwierdzonego w protokole urzędowego sprawdzenia,
- przekraczania dozwolonej wartości jednorazowej wygranej,
- reklamy gier na automatach o niskich wygranych,
- nieprawidłowego oznaczenia automatów,
- uruchomienia punktu gier na automatach o niskich wygranych przed zatwierdzeniem akt weryfikacyjnych,
- prowadzenia gier na automatach bez wymaganego zezwolenia,
- braku dostępności, dla grających, regulaminu gier.

Ponadto Służba Celna prowadzi systematyczne działania kontrolne w podmiotach urządzających gry na automatach bez zezwolenia. Celem tych kontroli jest likwidacja lub co najmniej istotne ograniczenie „szarej strefy”, dotyczące nielegalnego urządzania gier na automatach. Działania kontrolne

i rozpoznawcze są prowadzone przez urzędy celne, w tym realizowane często przy współudziale funkcjonariuszy Policji.

W wyniku tych działań w 2007 roku przeprowadzono 831 kontroli, w wyniku których, w związku z naruszeniem przepisów art. 107 *Kodeksu karnego skarbowego*, zabezpieczono 984 automaty oraz wszczęto 380 spraw karnych skarbowych.

Tabela 36 Liczba zabezpieczonych automatów w związku z naruszeniem przepisów art. 107 K.k.s.

2005	2006	2007
5 766	1 574	984

Przedstawione w tabeli powyżej dane obrazują wysoką dynamikę spadkową liczby zabezpieczanych w trakcie kontroli automatów do gry. Liczba zatrzymanych automatów w roku 2006 w stosunku do roku 2005 zmniejszyła się o 72,7%, zaś w roku 2007 w stosunku do roku 2006 – zmniejszyła się o 37,5%. W powiązaniu z danymi obejmującymi dynamikę wzrostu liczby punktów gry na automatach o niskich wygranych (48,4% w stosunku do roku 2006) można wnioskować o skutecznej marginalizacji nielegalnego urządzania gier na automatach.

W 2007 roku Ministerstwo Finansów udzieliło odpowiedzi na 27 skarg uczestników gier i zakładów wzajemnych z zakresu zasad organizowanych gier i zakładów wzajemnych, w tym:

- 9 skarg dotyczyło gier liczbowych,
- 6 skarg dotyczyło loterii pieniężnych,
- 3 skargi dotyczyły loterii audiotekstowych,
- 1 skarga dotyczyła loterii promocyjnej,
- 5 skarg dotyczyło zakładów wzajemnych,
- 3 skargi dotyczyły gier urządzanych w kasynach gry.

W 2007 roku, w ramach wykonywania przez Ministra Finansów nadzoru i kontroli działalności objętej ustawą, w dalszym ciągu prowadzone były systematyczne działania kontrolne, mające na celu przeciwdziałanie urządzaniu gier na automatach bez zezwolenia.

W przypadku kontroli dotyczących nielegalnego urządzania gier na automatach, na podkreślenie zasługuje fakt zarówno eliminowania powyższego procederu, jak i stały wzrost liczby legalnych punktów gier na automatach o niskich wygranych połączony ze zjawiskiem powstawania legalnych punktów gier na automatach o niskich wygranych w miejscach, w których uprzednio ujawniono automaty działające nielegalnie.

Wykonywane kontrole miały również na celu przeciwdziałanie urządzaniu bez zezwolenia w ośrodkach gier i w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych „konkursów z nagrodami” o cechach gier losowych lub zakładów wzajemnych.

W podsumowaniu wykonywania nadzoru i kontroli przez Ministra Finansów działalności objętej ustawą w podmiotach legalnie działających na rynku gier i zakładów wzajemnych, należy zauważyć dalszy stały spadek ilości nieprawidłowości stwierdzanych w wyniku przeprowadzonych kontroli.

5. Rejestracja, egzaminy, świadectwa zawodowe

5.1. Rejestracja automatów i urządzeń do gier

Wykonując delegację zawartą w przepisie art. 16 ustawy, Minister Finansów w dniu 3 czerwca 2003 roku wydał rozporządzenie w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych¹², w którym określił ogólne warunki urządzania gier i zakładów wzajemnych oraz warunki dopuszczenia do eksploatacji i użytkowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej automatu lub urządzenia do gier.

Badanie poprzedzające rejestrację automatu lub urządzenia do gier przeprowadza jednostka badająca upoważniona przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Badanie takie polega na sprawdzeniu, czy konstrukcja automatu lub urządzenia do gier zapewnia:

- bezpieczeństwo użytkowania,
- poprawność działania układów elektromechanicznych i elektronicznych,
- możliwość określenia stopnia losowości gry,
- zabezpieczenie przed ingerencją z zewnątrz,
- prawidłowe ustalenie wartości maksymalnej stawki i wartości maksymalnej jednorazowej wygranej.

Badanie poprzedzające rejestrację obejmuje również sprawdzenie, czy automat jest wyposażony w:

- 1) widoczną dla grających informację, umieszczoną w sposób uniemożliwiający jej usunięcie bez uszkodzenia lub zniszczenia automatu, określającą - nazwę automatu, stawkę za grę, tabelę wygranych, opis sterowania grą, oznaczenie zezwolenia, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 1a ustawy;
- 2) system trwałej rejestracji i zapamiętywania danych, które pozwalają na ustalenie kwoty stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem od gier – w przypadku automatu do gier albo uzyskanych przychodów – w przypadku automatów do gier o niskich wygranych.

Dodać należy, że ww. przepis stosuje się odpowiednio do urządzeń do gier.

Do przeprowadzania badań poprzedzających rejestrację automatów i urządzeń do gier minister właściwy do spraw finansów publicznych upoważnił następujące jednostki:

- 1 Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie,
- 2 Instytut Elektrotechniki I Oddział w Gdańsku,
- 3 Instytut Energetyki w Warszawie,
- 4 Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie,
- 5 Politechnikę Lubelską,
- 6 Politechnikę Łódzką,
- 7 Politechnikę Rzeszowską,
- 8 Politechnikę Warszawską,
- 9 Politechnikę Wrocławską,
- 10 Polskie Centrum Badań i Certyfikacji w Warszawie,

---

¹² Dz. U. Nr 102, poz. 946

- 11 Przemysłowy Instytut Elektroniki w Warszawie,
- 12 Urząd Dozoru Technicznego w Poznaniu.
- 13 Ośrodek Badawczo – Rozwojowy PREDOM OBR

Po uzyskaniu przez podmiot pozytywnego wyniku badań, poprzedzających rejestrację, minister właściwy do spraw finansów publicznych dokonuje, na wniosek podmiotu prowadzącego grę, poświadczenia rejestracji automatu lub urządzenia do gier, na którym wskazuje numer rejestracji automatu lub urządzenia do gier. Poświadczenie rejestracji stwierdza uprawnienie określonego podmiotu do wprowadzenia do eksploatacji i użytkowania automatu lub urządzenia do gier. Poświadczenia rejestracji dokonuje się na okres 6 lat .

Od dnia 15 czerwca 2003 roku, tj. od czasu wejścia w życie nowelizacji ustawy, z wnioskami o rejestrację występują podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych.

Tabela 37 Liczba poświadczeń rejestracji automatów i urządzeń do gier oraz automatów do gier o niskich wygranych wydanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w 2007 roku

Miejsce eksploatacji	Urządzenia do gier losowych	Automaty do gier	Razem
Salony gier na automatach	10	2 048	2 058
Kasyna gry	17	113	130
Salony gry bingo pieniężne	2	-	2
Punkty gier na automatach o niskich wygranych	-	15 633	15 633
R A Z E M	29	17 794	17 823

Od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy, tj. od 15.06.2003 roku do 31.12.2007 roku, poświadczenie rejestracji uzyskało łącznie 57 070 automatów i urządzeń do gier oraz automatów do gier o niskich wygranych.

5.2. Egzaminy i świadectwa zawodowe

Zasady przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw zawodowych oraz uiszczania opłat w 2007 roku regulowały przepisy ustawy oraz przepisy wykonawcze (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych¹³).

W 2007 roku, przed komisją wyznaczoną przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, odbyło się 100 egzaminów. Do, przeprowadzonych w 2007 roku, egzaminów przystąpiło 3 038 zgłoszonych kandydatów. Osobom, które złożyły egzaminy z wynikiem pozytywnym wydano 2 940 świadectwa zawodowe.

¹³ Dz. U. Nr 102, poz. 948, z późn. zm.

Liczba egzaminowanych osób, wydanych świadectw zawodowych i uzyskanych z tego tytułu opłat w 2007 roku z podziałem na podmioty oraz rodzaje gier lub zakładów wzajemnych przedstawiona została w załączniku nr 2.

Z tytułu opłat uzyskanych za złożenie egzaminu w 2007 roku wpłynęło do budżetu państwa 2 450 473 zł, a za wydanie świadectw zawodowych 696 780 zł (w sumie 3 147 253 zł).

Tabela 38 Liczba przeprowadzonych egzaminów, podmiotów, które złożyły wnioski o egzamin i liczba wydanych świadectw zawodowych w latach 2005 – 2007

Rok	Liczba przeprowadzonych egzaminów	Liczba wydanych świadectw zawodowych
2005	72	2 557
2006	87	2 897
2007	100	2 940

W 2007 roku minister właściwy do spraw finansów publicznych rozpatrzył 1070 wniosków o wydanie świadectw zawodowych, złożonych przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych.

W 2007 roku, zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy, minister właściwy do spraw finansów publicznych uznał za równoważne ze świadectwami zawodowymi 13 643 świadectw wydanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o., za wydanie których została pobrana opłata w wysokości 3 227 396 zł.